พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

WASTE MANGEMENT BEHAVIOR OF INHABITANTS IN THE GOVERMENT HOUSE, PRINCE OF CHUMPHON BARRACKS, CHONBURI PROVINCE

อนันท์ ทวันเวทย์

มหาวิทยาลัยบูรพา

2560

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

59930062_2609491567

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

อนันท์ ทวันเวทย์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

WASTE MANGEMENT BEHAVIOR OF INHABITANTS IN THE GOVERMENT HOUSE, PRINCE OF CHUMPHON BARRACKS, CHONBURI PROVINCE

ANAN THAWANWET

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION
BURAPHA UNIVERSITY
2017

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์ของ อนันท์ ทวันเวทย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. กาญจนา บุญยัง)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กาญจนา บุญยัง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ วงษ์แก้ว)
วันที่ ๑๕ เดือน มิ.ย. พ.ศ. ๒๕๖๑

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 28052561 16:41:09 / app: 14

59930062: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
คำสำคัญ: พฤติกรรม, การจัดการขยะมูลฝอย, ผู้พักอาศัย

อนันท์ ทวันเวทย์: พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี (WASTE MANGEMENT BEHAVIOR OF INHABITANTS IN THE GOVERMENT HOUSE, PRINCE OF CHUMPHON BARRACKS, CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: กาญจนา บุญยัง ปี พ.ศ. 2560

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย และเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 ครัวเรือน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวมรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, One-way ANOVA เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffé และ Welch and Brown-Forsythe เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Dunnett C ผลการศึกษา พบว่า ผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีที่สุดในด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง รองลงมา คือ ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัย พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญามีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่าและระดับปริญญาตรี และผู้พักอาศัยที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในบ้านพักข้าราชการต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยในบ้านพักน้อยกว่า 3 ปี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแย่กว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยในบ้านพัก 6-10 ปี ส่วนผู้พักอาศัยที่มี เพศ อายุ สถานะ รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน สถานภาพอาคารอยู่อาศัย และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

59930062: CONCENTRATION: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A. (PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)
KEYWORDS: WASTE MANAGEMENT, BEHAVIOR, INHABITANTS

ANAN THAWANWET: WASTE MANGEMENT BEHAVIOR OF INHABITANTS IN THE GOVERMENT HOUSE, PRINCE OF CHUMPHON BARRACKS, CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: KANJANA BOONYOUNG 2017

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

This study aimed to study and compare waste management behavior of inhabitants in the government accommodation, Prince of Chumphon Barracks, Chonburi Province. The research population was from 340 houses. A questionnaire was used for data collection. Percentage, means, standardized deviation, t-test, One-way ANOVA were used for statistical analysis together with Scheffe and Welch and Brown-Forsythe, Dunnett C for pair-to-pair comparison.

The result was that waste management behavior was at a good level. Reducing waste amount, reusing, and recycling were respectively ranked from the best behavior. Comparison of behavioral differences of waste management behavior were that different educational background had different waste management behaviors with 0.05 of statistical significance. People with a Diploma had better waste management behavior than those who were had higher secondary school and Bachelor degree levels. Moreover, different duration of living in the houses had different behaviors with 0.05 of statistical significance. The longer the time living in the houses, the better the waste management behavior they had. The other factors – genders, ages, personal status, family incomes, house conditions and family members did not effect waste management behavior with a 0.05 of statistical significance.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ เรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี” ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์และสำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือของ ดร.กาญจนา บุญยัง ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา และขอขอบคุณ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ดร.จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ์ ดร.สุณี หงส์วิเศษ อาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และ นาวาตรีธรรมปพน จงสกลชัยวัฒน์ รองผู้บังคับการกองพันซ่อมบำรุง กรมสนับสนุน กองพลนาวิกโยธิน ที่ช่วยกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม และคณาจารย์อื่น ๆ ทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชา อำนวยความสะดวกในการศึกษา ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณท่านคณาจารย์ ด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากประชาชนที่พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ผลการศึกษาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และจะเป็นประโยชน์ต่อประชนที่พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพรต่อไป

สุดท้ายนี้ขอมอบคุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ แด่บิดา มารดา ผู้เป็นที่เคารพยิ่ง แด่คณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนพี่น้องเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาเสมอมา จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

อนันท์ ทวันเวทย์

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย .....ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....จ

กิตติกรรมประกาศ.....ฉ

สารบัญ .....ช

สารบัญตาราง .....ฌ

สารบัญภาพ .....ฎ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....3

สมมติฐานการวิจัย 3

กรอบแนวคิดของการวิจัย.....4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....4

ขอบเขตของการวิจัย 5

นิยามศัพท์เฉพาะ.....5

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม 7

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....12

ข้อมูลทั่วไปของค่ายกรมหลวงชุมพรและบ้านพักข้าราชการ 19

นโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของค่ายกรมหลวงชุมพร 20

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 24

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย 32

26094915 67

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 32
วิธีการสุ่มตัวอย่าง 33
ตัวแปรที่ศึกษา (Variables) 34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 34
การเก็บรวบรวมข้อมูล 35
การวิเคราะห์ข้อมูล 37
บทที่ 4 ผลการวิจัย 38
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 38
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพัก ข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี 41
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน 46
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 57
สรุปผลการวิจัย 57
อภิปรายผลการวิจัย 58
ข้อเสนอแนะ 63
บรรณานุกรม 65
ภาคผนวก 69
ประวัติย่อของผู้วิจัย 75

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การคัดแยกเพื่อขายขยะให้แก่ศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิล 23

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชน.....31

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทที่พักอาศัย.....33

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่เก็บได้.....36

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล 38

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความของ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง.....41

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความของ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ.....42

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความของ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่.....44

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความพฤติกรรมการจัดการ ขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม 46

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัย ในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ 47

ตารางที่ 11 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของประชาชน ในบ้านพัก ข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ.....47

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการ ขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ.....48

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของผู้พักอาศัย ในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานะ.....48

ตารางที่ 14 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผู้พักอาศัย ในบ้านพัก ข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ ต่อครัวเรือน.....49

ตารางที่ 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน.....49

ตารางที่ 16 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของประชาชน ในบ้านพัก ข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายตาม ระดับการศึกษา ...50

ตารางที่ 17 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา 50

ตารางที่ 18 วิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พัก อาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....51

ตารางที่ 19 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผู้พักอาศัยในบ้านพัก ข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาคารที่อยู่อาศัย 52

ตารางที่ 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาคารที่อยู่อาศัย.....52

ตารางที่ 21 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผู้พักอาศัยในบ้านพัก ข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในชุมชน ..53

ตารางที่ 22 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในชุมชน 53

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 23 วิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน 54

ตารางที่ 24 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 55

ตารางที่ 25 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 55

ตารางที่ 26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....56

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด 4

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง จากสถิติพบว่า ในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 23.93 ล้านตัน และมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอย 1.03 กิโลกรัม/ คน/ วัน ในขณะที่ปี พ.ศ. 2558 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้นเป็น 26.85 ล้านตัน และมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอย 1.13 กิโลกรัม/ คน/ วัน(กรมควบคุมมลพิษ, 2541) ซึ่งหากพิจารณาถึงกระบวนการการจัดการขยะมูลฝอยแล้วพบว่า อัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องมีอัตราเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และกระบวนการในการคัดแยก การจัดเก็บ การรวบรวม และการเก็บขยะนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้าง ซึ่งเกิดจากประชากรที่เพิ่มมากขึ้น การขาดจิตสำนึกของประชาชน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี และแนวโน้มการบริโภคของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น โดยวิกฤตปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นนี้จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อากาศเสีย น้ำเสีย แหล่งพาหะนำโรค เหตุรำคาญและความไม่น่าดู จากการเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

การจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแต่ทำลายหรือกำจัดให้หมดไปเท่านั้น แต่ควรจะต้องพยายามนำสิ่งที่ยังเป็นประโยชน์ที่มีอยู่ในตัวขยะออกมาทำให้เกิดผลประโยชน์ตอบแทนให้มากที่สุดด้วย ส่วนใหญ่แล้วขยะมีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์ได้สูง หากมีการคัดแยกอย่างเหมาะสมไม่ให้มีการปนเปื้อนกัน เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก เป็นต้น สามารถนำส่วนที่ใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้ใหม่ หรือเข้าสู่กระบวนการเพื่อผลิตสิ่งใหม่ ๆ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ในระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559-2560) ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 -2564 นั้น เป็นแนวทางเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การเป็นสังคมปลอดขยะ (Zero waste society) ซึ่งวางอยู่บนแนวคิด 3R ประชารัฐ คือ การส่งเสริมการจัดการขยะที่ต้นทาง ซึ่งเป็นการจัดการที่ยั่งยืน คือการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือตามหลักการ สามอาร์ (3R) ซึ่งการจัดการขยะนั้น มุ่งเน้นการลดปริมาณขยะจากครัวเรือน ส่งเสริมการคัดแยกขยะจากต้นทาง เป็นการเพิ่มมูลค่าหรือแปรรูปขยะซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณขยะ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ในภาพรวมทั้งประเทศลดลง ทำให้ปริมาณขยะที่จะต้องเข้าสู่ระบบการกำจัดลดลง และมีการกำจัดที่ถูกวิธีเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเรื่อง “ประชารัฐ” คือการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการปัญหา ได้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชนภาคประชาชนภาคการศึกษา และภาคการศาสนา เป็นต้น (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2551)

ค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ เป็นค่ายที่มีความงดงามทางธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล เป็นพักอาศัยของกำลังพลและครอบครัวของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน จำนวนประมาณ 4,000 ครัวเรือน ประชากร 14,000 คน (กรมกำลังพลทหารเรือ, 2559) อีกทั้งเป็นแหล่งชุมชนที่พักส่วนกลางของข้าราชการกองทัพเรือ มีชุมชน ร้านค้า ตลาดอยู่รวมกัน ทำให้เกิดขยะไม่น้อยกว่าวันละ 20 ตัน ถ้ามีการจัดการขยะที่ไม่เหมาะสมย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมทางทะเลแม้ว่าตามกฎหมายการเก็บขยะเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่เนื่องจากในค่ายทหารต้องรักษาความมั่นคงภายในจึงมีความจำเป็นต้องกำจัดขยะด้วยตนเอง (หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน, 2560 ก)

ปัจจุบันงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจัดการขยะมีอยู่แล้ว และค่อนข้างมีประเด็นที่หลากหลายและครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นการคัดแยกขยะมูลฝอย การลดการเกิดขยะมูลฝอย การนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจัดการขยะควรมีการจัดทำอย่างสม่ำเสมอในกรณีของค่ายกรมหวงชุมพรได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาขยะโดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การบำบัดและการใช้ประโยชน์จากขยะของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีคุณภาพและทันสมัย สามารถนำไปเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายการจัดการขยะในค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในค่ายกรมหลวงชุมพรมีการจัดการขยะที่ถูกต้อง มีระบบสุขาภิบาลที่ดีและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับแผนกิจกรรมใน “โครงการ ค่ายสวย น้ำใส มีวินัย ใสสะอาด ปราศจากขยะ” เพื่อขับเคลื่อนกิจการบริการเก็บและกำจัดขยะค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานะ รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน ระดับการศึกษา สถานภาพอาคารอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้พักอาศัยที่มี เพศต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
2. ผู้พักอาศัยที่มี อายุต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
3. ผู้พักอาศัยที่มี สถานะต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
4. ผู้พักอาศัยที่มี รายได้ต่อครัวเรือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
5. ผู้พักอาศัยที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
6. ผู้พักอาศัยที่มี สถานภาพอาคารที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
7. ผู้พักอาศัยที่มี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน
8. ผู้พักอาศัยที่มี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในเขตเทศบาลตำบลเขตอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับการลดการเกิดขยะมูลฝอยของ นัยนา จันทร์จารุ (2557) และแนวคิดการคัดแยกขยะมูลฝอยและการนำกลับมาใช้ใหม่ของ ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2549) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

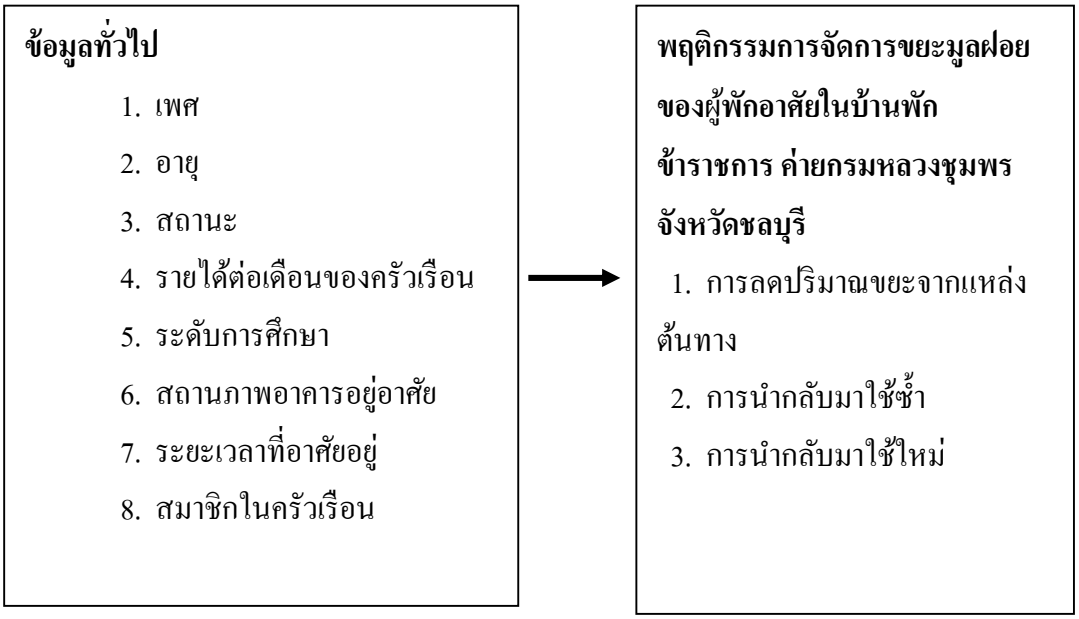

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

2. หน่วยรับผิดชอบดูแลกิจการบริการเก็บและกำจัดขยะในค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ไปวางแผนในการส่งเสริมให้ประชาชนในบ้านพักข้าราชการมีการลดขยะ คัดแยกขยะ และนำขยะมาใช้ประโยชน์ในครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของค่ายกรมหลวงชุมพรตามหลักวิชาการที่ถูกต้องอย่างบูรณาการและยั่งยืน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานะรายได้ต่อเดือนของครัวเรือน ระดับการศึกษา สถานภาพอาคารอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ประกอบด้วย

2.1 การลดขยะมูลฝอย ได้แก่ การลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง การนำกลับมาใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่

2.2 การแยกเพื่อขาย

ขอบเขตด้านพื้นที่: การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครัวเรือนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีจำนวน 1,984 ครัวเรือน

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ในการการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2560 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า เช่น สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง หลักการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บกัก การรวบรวมมูลฝอย การขนถ่าย และการขนส่ง การแปรรูปเพื่อการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการกำจัดมูลฝอย โดยจะคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดในทางสุขอนามัย ทัศนียภาพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการยอมรับทางสังคม

ขยะมูลฝอย หมายถึง บรรดาสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งในขณะนั้นคนไม่ต้องการและทิ้งไป รวมถึงเศษผ้า เศษอาหาร มูลสัตว์ ซากสัตว์ ฝุ่นละออง และเศษวัสดุ ที่เก็บกวาดจากเคหะสถาน อาคาร ถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม และอื่น ๆ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การกระทำการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บกัก การรวบรวมมูลฝอย การขนถ่าย และการขนส่ง การแปรรูปเพื่อการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการกำจัดมูลฝอย โดยจะคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดในทางสุขอนามัย ทัศนียภาพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการยอมรับทางสังคม ในการวิจัยนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การควบคุมการทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนที่พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร โดยจะพิจารณาจาก การลดปริมาณขยะปลายทาง การนำกลับมาใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ กล่าวคือ

การลดปริมาณขยะปลายทาง หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพรด้วยการลดขยะในบ้านเรือน หลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะมูลฝอย การเลือกใช้ภาชนะ และสิ่งอุปโภค บริโภค ที่ทำให้เกิดขยะมูลฝอยปริมาณน้อย

การนำกลับมาใช้ซ้ำ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร โดยมีการคัดแยกสิ่งที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ โดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป เช่น ถุงกระดาษหรือถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อนให้เก็บไว้ใช้ใส่สิ่งของอีกครั้งหรือใช้เป็นถุงขยะในบ้าน การนำยางรถยนต์มาทำกระถางต้นไม้ การนำขวดพลาสติกมาทำแจกันและใช้กระดาษสองหน้า เป็นต้น

การนำกลับมาใช้ใหม่ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร โดยการขัดแยกและนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก อะลูมิเนียมนำไปจำหน่ายให้กับศูนย์รับซื้อของค่ายกรมหลวงชุมพร เพื่อนำมาแปรรูปด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ

ประชาชน หมายถึง ตัวแทนในครัวเรือนที่อาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
3. ข้อมูลทั่วไปของค่ายกรมหลวงชุมพรและบ้านพักข้าราชการ
4. นโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของค่ายกรมหลวงชุมพร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2525, หน้า 573 อ้างถึงใน วิธี แจ่มกระทึก, 2541) พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดของบุคคลที่ตอบสนองทางสิ่งเร้าภายในจิตใจและภายนอก อาจทำไปโดยรู้ตัว ไม่รู้ตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ผู้อื่นอาจสังเกตการณ์กระทำนั้นได้ และสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

พฤติกรรม คือการแสดงออกซึ่งการกระทำของมนุษย์ ซึ่งสังเกตเห็นได้จากภายนอก มีรากฐานจากความรู้ ความเชื่อ ทัศนคติส่วนบุคคล โดยพฤติกรรมที่แสดงออกจะถูกสั่งการด้วยระบบจารีตขนมธรรมเนียมประเพณี กฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ (รุ่งกิจ บูณร์เจริญ, 2554)

พฤติกรรม หมายถึง อาการที่แสดงออกมาทำให้เกิดปฏิกิริยากับภายนอก สิ่งที่แสดงออกมานั้นอาจเกิดจากอุปนิสัย ที่สะสมมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือการศึกษา การกระทำที่แสดงออกมานั้นอาจส่งผลทั้งคุณและโทษต่อเจ้าของพฤติกรรมเองและต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก (อรุณ รักธรรม, 2540)

ประเภทของพฤติกรรม

พฤติกรรมอาจแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2543) คือ ประเภทของพฤติกรรมตามสาเหตุการเกิดโดยแบ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากสิ่งที่กระตุ้นภายในตัวมนุษย์และสิ่งที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายในตัวมนุษย์

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามการแสดงออกดังนี้

1. พฤติกรรมภายนอก หรือพฤติกรรมเปิดเผย (Overt behavior) หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่บุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าของพฤติกรรมรู้ สำหรับพฤติกรรมภายนอกนี้บุคคลอื่นต้องอาศัยการสังเกต (Observation) ไม่ว่าจะใช้ประสาทสัมผัสโดยตรง หรือใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูล

2. พฤติกรรมภายใน หรือพฤติกรรมปกปิด (Covert behavior) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่บุคคลอื่นไม่สามารถมองเห็นได้หรืออาจสังเกตเห็นได้ยากเพราะเป็นการกระทำของอวัยวะที่อยู่ภายในร่างกาย เช่น ความคิด (Idea) อารมณ์ (Emotion) ความรู้สึก (Feeling) เป็นต้น

2.1 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามผลการกระทำคือ

2.1.1 พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลของการแสดงออกทางความรู้ ความจำ ความคิดเห็น

2.1.2 พฤติกรรมด้านเจตนพิสัย (Affective behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ทัศนคติ ค่านิยม

2.1.3 พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย (Psychomotor skills) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นการแสดงออกทางด้านลักษณะของการกระทำที่เป็นความชำนาญ เช่น พลศึกษา ศิลปะ

2.2 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามการกระทำทางร่างกายและจิตใจแบ่งเป็น

2.2.1 พฤติกรรมทางกาย ได้แก่ การกระทำลงไม้ลงมือ

2.2.2 พฤติกรรมทางวาจา ได้แก่ การพูด

2.2.3 พฤติกรรมทางใจ ได้แก่ การคิด และความรู้สึกทางจิตใจต่าง ๆ

2.3 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามความคาดหมายของสังคมแบ่งเป็น

2.3.1 พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2.3.2 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.4 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามลักษณะที่เกิดอีก 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมเกิดเองตามธรรมชาติ และพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ (ลักขณา สริวัฒน์, 2549)

2.4.1 พฤติกรรมที่เกิดเองตามธรรมชาติ หมายถึง การกระทำที่เกิดขึ้นเองตั้งแต่เกิดโดยไม่ได้รับการฝึกหรือสั่งสอน เช่น การร้องไห้ การหัวเราะ การดูด การกลืนหรือการไขว่คว้า เป็นต้น อันเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่อยู่ในวัยแรกเกิด

2.4.2 พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ หมายถึง การกระทำที่เกิดขึ้นจากการฝึกหรือได้รับการเรียนรู้ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน การยักคิ้วหลิ่วตา การเล่นดนตรีกีฬา เป็นต้น สำหรับพฤติกรรมชนิดนี้จะเกิดนี้จะเกิดเมื่อมนุษย์ เริ่มเลียนแบบ รับรู้ และเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าว

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ไม่ว่าจะเป็นจะเป็นพฤติกรรมชนิดใดก็ตามจะเห็นว่ามีความสำคัญต่อมนุษย์มาก เพราะสามารถทำให้มนุษย์ได้รับสิ่งที่ต้องการ ทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจและสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และในทางตรงกันข้ามพฤติกรรมของมนุษย์ก็สามารถทำให้เขาประสบความทุกข์หรือไม่สมหวังดังที่ปรารถนาได้จึงเกิดเป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

นักพฤติกรรมศาสตร์ ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมไว้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ (จีรศักดิ์ เจริญพันธ์, 2549)

แนวคิดที่ 1 เชื่อว่าการตัดสินใจของตนเองทำให้เกิดพฤติกรรม (ปัจจัยภายในตัวบุคคล) รากฐานของแนวคิดนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “สาเหตุของพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อการกระทำขององค์ประกอบภายในตัวบุคคลอันได้แก่ ความเชื่อ คำนิยม แรงจูงใจ และความตั้งใจใฝ่ เป็นต้น” ดังนั้นนักพฤติกรรมศาสตร์ที่สนใจแนวคิดนี้จึงมุ่งศึกษาและสร้างทฤษฎีเกี่ยวกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ และการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ทฤษฎีแรงจูงใจ เป็นต้น

แนวคิดที่ 2 เชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรมเกิดจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคลรากฐานของแนวคิดนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมเกิดจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล” ดังนั้น นักพฤติกรรมศาสตร์กลุ่มนี้จึงสนใจศึกษาถึงปัจจัยต่างทางด้านสิ่งแวดล้อมระบบสังคม การเมืองเศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา องค์ประกอบด้านประชากร ลักษณะทางภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรม เป็นต้น

แนวคิดที่ 3 เชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรมมาจากปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัย รากฐานของแนวคิดนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมมาจากปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยด้วยกันทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล” จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 แนวคิดนี้ได้พัฒนามาจากหลักการวิเคราะห์การเกิดของพฤติกรรมที่ว่า “การแสดงออกของพฤติกรรมหนึ่ง ๆ อาจมาจากหลายสาเหตุก็ได้” ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมจึงต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญมาจากหลากหลายวิชาชีพ เพื่อร่วมกันดำเนินงานการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม

การวัดพฤติกรรม

การวัดพฤติกรรมว่ามีอยู่ 2 วิธี คือ (สมจิตต์ สุพรรณทัสน์, 2542)

การศึกษาพฤติกรรมโดยทางตรง ทำได้โดย

1. การสังเกตแบบผู้ถูกสังเกตรู้ตัว เช่น ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียนโดยบอกให้ทราบล่วงหน้า เป็นต้น

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

2. การสังเกตแบบธรรมชาติ คือ การที่ผู้ถูกสังเกตพฤติกรรมไม่ได้กระทำตนเป็นที่รบกวนบุคคลที่ถูกสังเกต ไม่ทราบว่าตนถูกสังเกต การศึกษาพฤติกรรมแบบนี้จะทำให้สามารถนำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรม ในสภาพที่ใกล้เคียงได้ แต่ก็มีข้อเสีย คือ ใช้เวลามาก

การศึกษาพฤติกรรมโดยทางอ้อม ได้แก่

1. วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีที่ต้องซักถามข้อมูลจากผู้หนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง การสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) การสัมภาษณ์โดยตรง (2) การสัมภาษณ์ทางอ้อม

2. วิธีการใช้แบบสอบถาม เหมาะสำหรับต้องการทราบพฤติกรรมจำนวนมาก และไม่สามารถสัมภาษณ์หรือสังเกตได้ เพราะบุคคลเหล่านั้นอาจอยู่ห่างไกลกระจัดกระจาย หรือพฤติกรรมที่ต้องการทราบเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว

3. วิธีการทดลอง เป็นวิธีที่ใช้ผู้ศึกษา อยู่ในภาพการณ์ที่ต้องควบคุมแต่ในชุมชน การศึกษาพฤติกรรมควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ยาก และเป็นไปได้น้อยมาก เพราะวิธีนี้จะใช้ในห้องทดลองหรือห้องปฏิบัติการเป็นส่วนใหญ่

4. วิธีการบันทึก วิธีนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้บุคคลแต่ละคนบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจเป็นการบันทึกพฤติกรรม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม

สิ่งที่มีอิทธิพลโดยทั่ว ๆ ไปของมนุษย์ คือการแสดงออกถึงอาการกระทำของมนุษย์นั้นไม่ได้เกิดขึ้นเอง แต่เกิดจากสิ่งกระตุ้นให้เกิดการกระทำหรือที่เรียกว่าพฤติกรรมนั้นขึ้นมา สิ่งที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมมีหลายประการซึ่งจะต้องมีการศึกษาเพื่อให้ทราบและเข้าใจสาเหตุหรือเพื่อทำนายและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้ชัดเจนขึ้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ว่าก่อให้เกิดพฤติกรรมเหล่านั้นได้อย่างไร และปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมอย่างไร เราจะสามารถนำความรู้ที่ได้มาอธิบายสาเหตุเพื่อนำไปสู่การปรับพฤติกรรมมนุษย์ได้อย่างไร ด้วยคำถามต่าง ๆ ดังกล่าวจึงนำไปสู่การศึกษาถึงปัจจัยสำคัญ ๆ ที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์ (สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม, 2529) ได้แก่

1. ความเชื่อ คือการยอมรับของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันไม่สามารถระบุได้ว่าถูกหรือผิดตามความจริง บางคนเชื่อว่าทำดีได้ดี บางคนเชื่อโชคลาง เรื่องไสยศาสตร์ เป็นต้น ในเรื่องความเชื่อนั้นไม่สามารถกำหนดแนวทางให้กันได้ และส่งผลให้คนจำนวนมาก แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อของบุคคลนั้น ๆ

1.1 ค่านิยม เป็นเครื่องชี้แนวทางการปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ แก่บุคคลว่าอะไรที่เป็นจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต สิ่งใดที่ควรประพฤติปฏิบัติหรือไม่ควร ค่านิยมอาจได้มาจากการอ่าน คำบอกเล่า หรือคิดขึ้นมาเองก็ได้ ค่านิยมของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วค่านิยม

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ของมนุษย์ ส่วนใหญ่ไม่ว่าชาติใด ๆ มักจะคล้ายคลึงกัน เช่น ความรัก ชื่อเสียง เงินทอง สุขภาพ ความรู้ เป็นต้น

1.2 บุคลิกภาพ เป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคลซึ่งมีหลายแบบ เช่น แบบเผด็จการ จะเป็นคนที่ชอบบังคับใช้อำนาจ ไม่เชื่อใครง่าย ๆ และมีอคติแบบประชาธิปไตยที่เชื่อในเรื่องสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค แบบที่ชอบทำอะไรด้วยตนเอง และอื่น ๆ เป็นต้น

1.3 สิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรม สิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรมนี้จะเป็นอะไรก็ได้ เช่น ความสวย ความหิว อาหาร หนังสือ คำชม ฯลฯ สิ่งที่กระตุ้นพฤติกรรมนี้จะมีเข้มข้นแตกต่างกันไป และสิ่งที่กระตุ้นพฤติกรมอย่างหนึ่งก็อาจมีพลังที่จะกระตุ้นพฤติกรรมของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน

1.4 ทัศนคติ ทัศนคติโดยทั่ว ๆ ไป หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกหรือท่าทีนี้จะเป็นทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ทัศนคติมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลที่มีพฤติกรรมอย่างไรหรือทำสิ่งใดลงไป ทัศนคติจะเป็นเครื่องกำหนดให้มีพฤติกรรมเป็นอย่างนั้น

1.5 สถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมหรือสภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม ตัวอย่างเช่น อากาศในเมืองไทยร้อนอบอ้าว ถ้าเราอยู่ในบ้าน เราจะถอดหรือนุ่งกางเกงขาสั้นตัวเดียวก็ได้ แต่ถ้าเรากำลังสอนหนังสือหรือเดินกลางถนนถึงจะร้อนมากเพียงใดเราก็ไม่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นสถานการณ์นี้จึงเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่สำคัญมาก แต่สถานการณ์เปิดช่องให้แล้ว พฤติกรรมของคนก็จะแตกต่างกันไปตามลักษณะนิสัยของเขาที่แสดงออกมา

สรุป พฤติกรรม คือ สิ่งที่แสดงออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถสัมผัสได้และยังส่งผลต่อการกระทำอื่น ๆ โดยสามารถแบ่งการกระทำนั้นออกเป็นหลายประเภท สำหรับพฤติกรรมสามารถวัดโดยการสังเกตเพื่อศึกษาการกระทำ พฤติกรรมเกิดจากการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่าง ๆ พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจแบ่งจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งจิตสำนึกของแต่ละคนจะกำหนดให้แสดงออกมา ทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนที่แสดงออกมานั้นต่างกัน สิ่งเหล่านี้เรียกว่า “พฤติกรรม”

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความหมายของขยะมูลฝอย

จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่านักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของขยะมูลฝอยไว้ ดังนี้

พิชิต สกุลพราหมณ์ (2531) ได้ให้ความหมายว่า ขยะมูลฝอย หมายถึง บรรดาสิ่งของที่เสื่อมสภาพ ชำรุด หรือสภาพการใช้งาน ได้แก่ เศษสิ่งของ หรือเศษวัสดุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากอาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการ โรงงานอุตสาหกรรม ตลาด ถนน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2551) ได้ให้ความหมายของคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขยะมูลฝอยไว้ ดังนี้

ขยะมูลฝอย หมายความถึง บรรดาสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์ไม่พึงประสงค์และนำไปทิ้ง ทั้งนี้ รวมถึงเศษกระดาษ เศษถุงพลาสติก เศษผัก เศษอาหาร ใบไม้ ซากสัตว์ และเศษวัสดุสิ่งของที่เก็บกวาดจากเคหะสถาน บ้านเรือน โรงงาน โรงเรียน ตลาด ร้านค้าข้างถนน และที่อื่น ๆ

ขยะมูลฝอยเปียก หมายความถึง พวกเศษอาหาร เศษพืชผัก เปลือกผลไม้ อินทรียวัตถุที่สามารถย่อยสลายเน่าเปื่อยง่าย มีความชื้นสูง และส่งกลิ่นเหม็นได้รวดเร็ว

ขยะมูลฝอยแห้ง หมายความถึง พวกเศษกระดาษ เศษผ้า แก้ว โลหะ ไม้ พลาสติก ยาง ฯลฯ ขยะมูลฝอยชนิดนี้จะมีทั้งที่เผาไหม้ได้และเผาไหม้ไม่ได้ ขยะแห้ง เป็นขยะมูลฝอยที่สามารถเลือกวัสดุที่ยังมีประโยชน์ กลับมาใช้ได้

ขยะมูลฝอยที่ย่อยสลายได้ (Compostable) หมายความถึง ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้ สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น

ขยะมูลฝอยที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ (Non Compostable) หมายความถึง สารอนินทรีย์หรือสารอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ยาก ในมูลฝอยที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ด้วยจุลินทรีย์ โดยใช้ปฏิกิริยาชีวเคมี เช่น เศษโลหะ ถุงพลาสติก ฯลฯ

ขยะมูลฝอยที่เผาไหม้ได้ หมายความถึง มูลฝอยที่สามารถทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้ เศษไม้, ใบหญ้า, พลาสติก, กระดาษ, ผ้า, สิ่งทอ, ยาง ฯลฯ

ขยะมูลฝอยอันตราย หมายความถึง มูลฝอยที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อมได้แก่ มูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น กากสารพิษ มูลฝอยจากโรงพยาบาล เช่น มูลฝอยติดเชื้อจากผู้ป่วย เข็มฉีดยา สำลี มูลฝอยจากบ้านเรือน และสถานที่ต่าง ๆ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ยาฆ่าแมลง น้ำมันเครื่อง วัตถุมีคมต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

ประเภทของขยะมูลฝอย

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

ระเบียบ ชาญช่าง (2541) ได้แบ่งประเภทของขยะมูลฝอยไว้ดังนี้

1. ขยะสด (Garbage) ได้แก่ การรับประทานอาหารจากครัวเรือนตลาดสด สถานที่จำหน่ายอาหาร โรงอาหาร และสถานที่จัดเลี้ยงอาหาร ฯลฯ ขยะสดมีส่วนประกอบเป็นอินทรีย์สาร (Organic matter) ที่สลายตัวได้เป็นส่วนใหญ่ มีความชื้นปะปนอยู่ประมาณร้อยละ 40-70 ดังนั้น ถ้าปล่อยทิ้งไว้นานเกินไปโดยไม่นำไปกำจัดจะเกิดการสลายตัวเน่าเปื่อยจากปฏิกิริยาของจุลินทรีย์ ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน และเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคจากสัตว์เหล่านี้ได้ ขยะสดชนิดต่าง ๆ เมื่อปล่อยทิ้งค้างไว้ระยะหนึ่งจะมีน้ำเหลือง ๆ มีกลิ่นเหม็นเป็น “น้ำเหลืองขยะ” (Leachate)เกิดขึ้น และไหลนองออกมาจากส่วนที่เป็นของแข็ง กลายเป็นน้ำโสโครกที่ส่งกลิ่นเหม็นรุนแรงและเป็นที่น่ารังเกียจ อาจทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำได้

2. ขยะแห้ง (Rubbish) ได้แก่ เศษวัสดุที่ย่อยสลายยากหรือบางชนิดย่อยสลายตัวไม่ได้ (Nonputrescible materials) ถ้าแบ่งตามคุณลักษณะของการเผาไหม้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือขยะแห้งที่เผาไหม้ได้ (Combustible materials) ได้แก่ กระดาษ เศษไม้ กล่องไม้ผ้าขี้ริ้ว เสื้อผ้าเก่าหรือชำรุด พลาสติก เศษหญ้าใบไม้ ฯลฯ ขยะแห้งที่เผาไหม้ไม่ได้ (Non-combustible materials) ได้แก่ เศษโลหะ เศษแก้ว เศษชาม โอ่งแตก ขวดเปล่า กระป๋องบรรจุอาหาร ฯลฯ

3. เถ้า (Ashes) เป็นเศษหรือกากที่เหลืออยู่หลังจากการเผาไหม้แล้ว เช่น การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงแข็ง พวกไม้ฟืน ถ่านไม้ ถ่านหิน แกลบ ซากของพืช ฯลฯ จะเกิดเป็นเถ้าเหลืออยู่ต้องนำไปกำจัดต่อไป เช่น นำไปถมที่ลุ่ม มิฉะนั้นจะเกิดปัญหารบกวน เช่นเดียวกับฝุ่นได้

4. ซากสัตว์ (Dead animals) ได้แก่ สัตว์ตายที่อาจเนื่องมาจากถูกยวดยานพาหนะชนหรือทับตาย หรือเป็นโรคตาย (ไม่นับรวมที่มนุษย์ฆ่า เพื่อเป็นอาหารเพราะเศษที่เหลือจากการใช้เป็นอาหารถือว่าเป็นขยะสด) ได้แก่ สุนัข แมว หมู วัว ควาย ฯลฯ ซากสัตว์เหล่านี้ต้องรีบนำไปกำจัดโดยเร็ว เช่น การเผาทำลาย การฝัง เป็นต้น มิฉะนั้นจะเกิดการเน่าเหม็นส่งกลิ่นรบกวน และน่าสมเพชแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้ถ้าสัตว์ตาย เนื่องจากโรคต่าง ๆ เช่น แอนเธอแรกซ์ (Anthrax) โรคกลัวน้ำ จะอันตรายมาก เพราะเชื้ออาจติดเข้าสู่คนได้

5. ขยะจากถนน (Street refuse) ได้แก่ การที่บุคคลใช่ถนนหรือสัตว์ที่สัญจรไปมาทิ้งขยะและมูลสัตว์ไว้บนท้องถนน ทำให้เกิดขยะจากถนนควรได้รับการรวบรวมและนำไปกำจัดเป็นประจำมิฉะนั้นจะเกิดการฟุ้งกระจายและเปรอะเปื้อนได้ง่าย ในขณะที่ฝนตกลงมาน้ำฝนจะไหลชะล้างขยะต่าง ๆ จากถนนลงสู่ท่อน้ำทำให้เกิดการอุดตันของท่อระบายน้ำได้

6. ขยะจากการเกษตรกรรม (Agricultural refuse) ได้แก่ ขยะที่เกิดจากกิจกรรมด้านการเกษตร เช่น เศษหญ้า ฟาง แกลบ เศษพืช เศษอาหารสัตว์ มูลสัตว์ ฯลฯ ส่วนมากเป็น

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

อินทรีย์วัตถุที่สลายตัวได้ หากปล่อยทิ้งไว้จะเกิดการหมักหมมเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงและสัตว์นำโรคบางชนิดได้

7. ของใช้ที่ชำรุด (Bulky waste) หมายถึง สิ่งของเครื่องใช้ที่มีขนาดใหญ่ แต่มีสภาพชำรุดเสื่อมสภาพ หรือหมดอายุการใช้งาน เช่น เฟอร์นิเจอร์เก่าที่ชำรุด เตาหุงต้มที่ชำรุด ยางรถยนต์เก่าฯลฯ

8. ขยะพิเศษ (Special wastes) หมายถึง เศษสิ่งของที่มีอันตราย มีการปนเปื้อนของเชื้อโรค วัตถุที่ระเบิดได้ เศษสิ่งของที่ปนเปื้อนด้วยสารกัมมันตภาพรังสี เช่น กระป๋องสี ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่รถยนต์ ฯลฯ ขยะพิเศษนี้มีแหล่งกำเนิดจากบ้านพักอาศัย โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม ร้านค้า

กฎหมายการจัดการขยะมูลฝอย

กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะของไทย กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทยมี 2 ลักษณะ คือ กฎหมายการรักษาความสะอาด ห้ามทิ้งขยะมูลฝอยในที่ห้ามและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 อีกลักษณะหนึ่ง คือ กฎหมายที่กำหนดหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งจะให้อำนาจกับท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ในการเก็บ ขน กำจัดขยะมูลฝอยในเขตที่ตนมีอำนาจหน้าที่ ได้แก่ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นต้น ส่วนขยะอันตรายจะมีกฎหมายเฉพาะ เช่น ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรมใช้กฎหมายโรงงาน กฎหมายการนิคมอุตสาหกรรม หรือกฎหมายวัตถุอันตราย กำกับดูแลแล้วแต่กรณี แต่ก็เป็นการกำหนดภาระหน้าที่ของทางโรงงานที่ต้องจัดการขยะของตนที่เกิดจากกระบวนการผลิตมิให้ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม หรือปล่อยออกภายใต้การควบคุม โดยกำหนดค่ามาตรฐานมลพิษตามกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายสาธารณสุข ผู้กำจัดขยะประเภทนี้จะต้องเป็นผู้ชำนาญการ โดยเฉพาะที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น เช่น เจนโก้แต่ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวกับวัตถุอันตรายในการควบคุมนั้น เมื่อผู้ผลิตขายผลิตภัณฑ์ให้กับผู้บริโภคแล้ว หน้าที่ของผู้ผลิตก็หมดไป ภาระหน้าที่ในการเก็บรวบรวมนำไปกำจัดจะตกกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่จะกำจัดขยะทุกประเภทโดยไม่มีการแยกกำจัดขยะมูลฝอยทั่วไปและขยะอันตราย ขยะที่เป็นเศษเหลือทิ้งของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิคส์ในประเทศไทยนั้นได้รับการดูแลเหมือนขยะทั่วไป บางส่วนอาจถูกแยกนำกลับมาใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลโดยผู้ค้าของเก่า ส่วนที่

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

ใช้ไม่ได้แล้วก็จะถูกทิ้งรวมไปในขยะมูลฝอยทั่วไป ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการการดูแลเป็นพิเศษ ดังนั้น กฎหมายของไทยจึงขาดความเชื่อมโยงของการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า และไม่เป็นไปตามหลักการ “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย” ซึ่งเป็นหลักสากลที่นานาชาติใช้บังคับในประเทศของตน โดยเฉพาะกับสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศเหล่านั้น เพิ่มภาระต้นทุนให้กับสินค้าส่งออกของไทย แต่ในทางกลับกันในการนำเข้าสินค้ามายังประเทศไทย ผู้ผลิตต่างชาติหรือผู้นำเข้าไม่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของตนเพราะไม่มีกฎหมายเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ทำให้ต้นทุนการนำสินค้าเข้ามาขายต่ำ ประเทศไทยจึงเป็นแหล่งที่หลายประเทศระบายสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิคส์คุณภาพต่ำ หรือสินค้าใช้แล้วเข้ามาขายได้ง่าย ราคาถูก ภาระค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะดังกล่าวตกอยู่กับประชาชนคนไทยทุกคนเพราะในแต่ละปีรัฐบาลจะต้องจัดสรรเงินงบประมาณจำนวนมากให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะ จึงควรต้องหาทางพัฒนากฎหมายของไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติ เพื่อจะได้มีมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการกับเศษเหลือทิ้งของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิคส์ต่อไป (กรมควบคุมมลพิษ, 2547)

การจัดการขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยสามารถกระทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหลายด้าน เช่น ลักษณะและปริมาณของขยะ สถานที่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในกระบวนการกำจัด การนำผลผลิตจากการจัดการขยะไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นการเลือกใช้วิธีการจัดการขยะแบบไหนนั้นจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา ซึ่งวิธีการจัดการขยะมูลฝอยได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

กรมควบคุมมลพิษ (2541) ได้กำหนดแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร โดยเน้นรูปแบบของการวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องส่งเข้าไปทำลายด้วยระบบต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด สามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของการใช้ซ้ำและการแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ (Reuse & recycle) รวมถึงการกำจัดที่ได้ผลพลอยได้ เช่น ปุ๋ยหมักหรือพลังงาน โดยสรุปวิธีการดำเนินการตามแนวทางมีดังนี้คือ

1. การลดปริมาณการผลิตมูลฝอย ขอความร่วมมือให้ประชาชนร่วมกันลดการผลิตมูลฝอยในแต่ละวัน ได้แก่

1.1 ช่วยลดการใช้ภาชนะสิ้นค่าที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาดและถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตใหม่ เป็นต้น

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

1.2 เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพมีห่อบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนาน และตัวสินค้าไม่เป็นมลพิษ

1.3 ลดการใช้วัสดุกำจัดยาก เช่น โฟมบรรจุอาหารและถุงพลาสติก

2. จัดระบบการรีไซเคิล หรือการรวบรวมเพื่อนำไปสู่การแปรรูปเพื่อใช้ใหม่

2.1 รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสียกลับนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก และโลหะ นำไปใช้ซ้ำหรือนำไปขาย รีไซเคิล ขยะเศษอาหารนำมาหมักทำปุ๋ย ในรูปปุ๋ยน้ำหรือปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในชุมชน

2.2 จัดระบบที่เอื้อต่อการทำขยะรีไซเคิล

2.3 จัดกลุ่มอาสาสมัครหรือชมรม หรือนักเรียนให้มีกิจกรรม โครงการ นำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

3. การขนส่ง

3.1 ระยะทางไม่ไกลให้รถขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดโดยตรง

3.2 ระยะทางไกลมีการปรับเปลี่ยนยานพาหนะในการขนส่งหรือมีการส่งต่อให้กับยานพาหนะที่ใหญ่ขึ้น

4. ระบบกำจัด

เนื่องจากขยะมูลฝอยใช้ประโยชน์ใหม่ได้ จึงควรจัดการเพื่อกำจัดทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสานเนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่ จึงควรพิจารณาปรับปรุงพื้นที่กำจัดมูลฝอยที่มีอยู่เดิม และพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอย

4.2 ระบบกำจัดผสมผสานหลาย ๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ และวิธีอื่น ๆ เป็นต้น

ปรีดา แย้มเจริญวงศ์ (2532) ได้จัดแบ่งขั้นตอนในการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยที่สำคัญไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวม ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่การขยะมูลฝอยใส่ในภาชนะไปจนถึงการรวบรวมขยะมูลฝอยจากแหล่งต่าง ๆ แล้วไปใส่ในยานพาหนะเพื่อขนส่งต่อไปยังสถานที่กำจัด หรือทำประโยชน์อื่น

2. การขนส่ง เป็นการนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากแหล่งชุมชนขนส่งไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย หรือนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้ไปรวบรวมไว้ที่สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยเพื่อรวบรวมขยะมูลฝอยคราวละมาก ๆ และขนส่งต่อไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย หรือนำไปทำประโยชน์อย่างอื่น

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

3. การแปรสภาพ เป็นการทำให้ขยะมูลฝอยสะดวกต่อการเก็บขนหรือนำไปทำประโยชน์อย่างอื่น หรือการนำไปกำจัด การแปรสภาพนี้อาจทำได้โดยการบดอัดเป็นก้อน คัดแยกเอาส่วนที่ยังใช้ประโยชน์ได้ออกไป เป็นต้น

4. การกำจัดหรือการทำลาย เป็นวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในขั้นสุดท้ายเพื่อให้มูลฝอยนั้นไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อมอันจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของมนุษย์

แนวทางการจัดการขยะ โดยใช้หลักการ 3 R

เพ็ญนิดา ไชยสายัณห์ (2555) ได้ให้แนวทางการจัดการขยะด้วยหลัก 3 R ดังนี้

R: Reduce คือ การลดการใช้ การบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะการลดการบริโภคทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติถ่านหิน และแร่ธาตุต่าง ๆ การลดการใช้นี้ ทำได้ง่าย ๆ โดยการเลือกใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ปิดไฟทุกครั้งที่ไม่ใช้งานหรือเปิดเฉพาะจุดที่ใช้งานปิดคอมพิวเตอร์และเครื่องปรับอากาศเมื่อไม่ใช้เป็นเวลานาน ๆ ถอดปลั๊กของเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น กระติกน้ำร้อนออกเมื่อไม่ได้ใช้ เมื่อต้องการเดินทางใกล้ ๆ ก็ควรใช้วิธีเดิน ขี่จักรยาน หรือ นั่งรถโดยสารแทนการขับรถไปเอง เป็นต้น เพียง-เท่านี้เราก็สามารถเก็บทรัพยากรด้านพลังงานไว้ใช้ได้นานขึ้น

R: Reuse คือ การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด โดยการนำสิ่งของเครื่องใช้ มาใช้ซ้ำ ซึ่งบางอย่างอาจใช้ซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง เช่น การนำชุดทำงานเก่าที่ยังอยู่ในสภาพดีมาใส่เล่นหรือใส่นอนอยู่บ้านหรือนำไปบริจาค แทนที่จะทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ การนำกระดาษรายงานที่เขียนแล้ว 1 หน้า มาใช้ในหน้าที่เหลือหรืออาจนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต ช่วยลดปริมาณการตัดต้นไม้ได้เป็นจำนวนมาก การนำยางรถยนต์มาประดิษฐ์เป็นกระถางต้นไม้ และนำกระป๋องที่ใช้แล้วมาทำเป็นที่เก็บดินสอ เป็นต้น สามารถรักษาสิ่งแวดล้อมและประหยัดค่าใช้จ่ายได้

R: Recycle คือ การจัดการวัสดุเหลือใช้ที่กำลังจะเป็นขยะ โดยนำไปผ่านกระบวนการแปรสภาพ โดยเฉพาะการหลอม เพื่อให้เป็นวัสดุใหม่แล้วนำกลับมาใช้ได้อีก ซึ่งวัสดุที่ผ่านการแปรสภาพนั้นอาจจะเป็นผลิตภัณฑ์เดิมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ก็ได้

ปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอย

พิชิต สกุลพราหมณ์ (2531) ได้เสนอถึงปัญหาที่เกิดจากการที่ชุมชนไม่มีการจัดการขยะมูลฝอย อย่างถูกต้องเหมาะสมไว้ดังนี้

1. ภาวะมลพิษ (Pollution) มูลฝอยเป็นสาเหตุที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะมลพิษดิน น้ำ และอากาศ เนื่องจากมูลฝอยที่ขาดการเก็บรวบรวมหรือไม่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง ปล่อยทิ้งค้างไว้ในพื้นที่ของชุมชนย่อมทำให้มีความสกปรก อาจมีเชื้อโรคหรือสารพิษตกค้าง

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

อยู่บนดิน ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษดินขึ้น เมื่อมีการชะล้างของพื้นผิวหน้าดินด้วยน้ำ เช่น น้ำฝน น้ำก็จะพัดพาและละลายเอาความสกปรกลงสู่ที่ราบลุ่ม และในที่สุดเกิดมลพิษน้ำในแหล่งน้ำขึ้นได้ ในด้านมลพิษอากาศเกิดจากไอระเหย วัตถุแก๊ส และควัน จากการเผาไหม้และย่อยสลายของอินทรีย์สาร

2. แหล่งเพาะพันธุ์ (Breeding place) เนื่องจากเชื้อจุลินทรีย์ที่ปะปนมากับมูลฝอย มีโอกาสที่ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนมากขึ้นได้ เพราะมูลฝอยมีทั้งความชื้น และสารอินทรีย์ที่จุลินทรีย์ใช้เป็นอาหาร มูลฝอยพวกอินทรีย์สารที่ทิ้งค้างไว้ก็จะเกิดการเน่าเปื่อย กลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงวันเป็นอย่างดี นอกจากนั้นกองมูลฝอยที่ปล่อยทิ้งค้างไว้นาน ๆ จะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของหนูรวมทั้งเป็นแหล่งขยายพันธุ์ เพราะมีทั้งอาหารและที่หลบซ่อนเป็นอย่างดี

3. การเสี่ยงภัยต่อสุขภาพ (Health risk) เนื่องจากการเก็บรวบรวม และการกำจัดมูลฝอยที่ไม่ดีหรือปล่อยปละละเลย ทำให้มูลฝอยเหลือทิ้งค้างในชุมชน ย่อมเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดมีทั้งแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค แมลงวัน หนู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดโรคได้ง่ายขึ้น ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนมีโอกาสจะต้องเสี่ยงภัยต่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น

4. การสูญเสียทางเศรษฐกิจ (Economic loss) การเก็บรวบรวมและการกำจัดมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องก่อให้เกิดผลเสียหายทางเศรษฐกิจ เช่น คนเกิดการเจ็บป่วยขึ้น ซึ่งนอกจากจะไม่สามารถทำงานได้ตามปกติแล้ว ยังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทางด้านการให้บริการการรักษาพยาบาล แพทย์พยาบาลจะต้องเพิ่มจำนวน และให้เวลาในการพยาบาลมากขึ้นทำให้ต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายในการบริการมากขึ้น แม้แต่การปล่อยปละละเลยหรือการกำจัดมูลฝอยที่ทำให้เกิดมลพิษในแหล่งน้ำขึ้น นอกจากไม่สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้เท่าที่ควร แล้วยังจะทำให้สัตว์น้ำลดจำนวนลงได้

5. ขาดความสง่างาม (Nonesthetics) เนื่องจากขยะมูลฝอยเป็นผลผลิตของชุมชนที่เกิดขึ้นทุกวัน ถ้าไม่สามารถเก็บรวบรวมมูลฝอยที่เกิดขึ้นได้หมด ปล่อยให้มีมูลฝอยเหลือค้างในชุมชนมูลฝอยส่วนที่เหลือค้างอยู่นั้น นอกจากจะทำให้เกิดความสกปรกและปัญหาอื่น ๆ ได้แล้ว ยังอาจเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความไม่เจริญ และขาดวัฒนธรรมของชุมชนอีกด้วย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ชุมชนนั้นขาดความสง่างามและขาดความเป็นระเบียบ

6. เหตุรำคาญ (Nuisances) ขยะมูลฝอยอาจทำให้เกิดเหตุรำคาญได้หลายอย่าง ที่สำคัญคือ กลิ่นเหม็น และฝุ่นละออง การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยได้ไม่หมดจะทำให้เกิดเป็นแหล่งรวมของกลิ่นเหม็น หรือแม้แต่การนำไปกำจัดที่แหล่งกำจัด หากไม่อาจกำจัดให้หมดไปได้ในแต่ละวัน ขยะมูลฝอยที่เหลือค้างและสะสมไว้นั้น จะทำให้เกิดกลิ่นเหม็นเป็นเหตุรำคาญแก่ชุมชนในบริเวณ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ใกล้เคียงขึ้นได้ นอกจากนั้นแล้วฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นจากการเก็บรวบรวม การขนถ่ายและการกำจัดขยะมูลฝอยก็ยังคงเป็นเหตุรำคาญที่มักได้รับการร้องเรียนจากประชาชนอยู่เสมอ

สรุป การจัดการขยะมูลฝอย เป็นการดำเนินการด้านการควบคุม ดูแลสิ่งที่ใช้แล้ว หรือหมดประโยชน์จากการนำไปใช้ มีการจัดรูปแบบในการจัดการขยะให้เข้าระบบ ซึ่งมีแนวทางการจัดการคือ Reduce, Reuse และ Recycle สำหรับขยะบางประเภทควรมีการควบคุม มีการคัดแยกที่ดี เนื่องจากอาจส่งผลในด้านมลพิษและก่อให้เกิดอันตรายได้

26094915 67 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ข้อมูลทั่วไปของค่ายกรมหลวงชุมพรและบ้านพักข้าราชการ

พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพร เป็นที่ตั้งของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินมีกำลังพลเป็นจำนวนมากในการปฏิบัติงาน ทางค่ายกรมหลวงชุมพรจึงจัดตั้งสวัสดิการแก่ข้าราชการในหน่วยโดยการจัดบ้านพักข้าราชการเพื่อให้กำลังพลได้มีที่อยู่อาศัย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กองพันกองบังคับการและบริการเป็นผู้ดูแลและจัดสรรบ้านพักให้กับข้าราชการในค่าย ภายในค่ายกรมหลวงชุมพรมีหน่วยงานที่กำลังพลเข้าพักอาศัยในบ้านพักข้าราชการได้แก่

1. กองบังคับการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน
2. ศูนย์การฝึกนาวิกโยธิน
3. กรมสนับสนุน กองพลนาวิกโยธิน
4. กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 กองพลนาวิกโยธิน

มีจำนวนประชากร (ข้าราชการและครอบครัว) ที่อาศัยอยู่ ประมาณ 1,984 ครัวเรือน โดยสถานภาพอาคารอยู่อาศัย พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพรประกอบไปด้วยบ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรจำนวน 238 หลัง มีจำนวนประชากร 383 คน บ้านพักนายทหารชั้นประทวนมีจำนวน 203 หลัง มีจำนวนประชากร 1,238 คน บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรโสด จำนวน 160 ห้อง มีประชากร 160 คน และอาคารนายทหารชั้นประทวนโสด 203 ห้อง มีจำนวนประชากร 203 คน ในเขตบ้านพักมี ตลาดร้านค้า และร้านค้าสวัสดิการ เพื่อให้บริการจัดจำหน่ายแก่ประชาชนในบ้านพัก

ค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ เป็นค่ายที่มีความงดงามทางธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล มีชายหาดที่สมบูรณ์และสวยงาม นักท่องเที่ยวรู้จักกันดีในนาม “หาดเตยงาม”

ค่ายกรมหลวงชุมพรเป็นที่พักอาศัยของกำลังพลและครอบครัวของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินมีชุมชนร้านค้าตลาดสดอยู่รวมกันทำให้เกิดขยะไม่น้อยกว่าวันละ 20 ตัน และเพิ่มขึ้นถึงวันละ 30 ตันในวันหยุดเทศกาลและในท้องทะเลยังมีขยะสาหร่ายที่ส่งกลิ่นรบกวน นอกจากนี้ยังมี

ขยะเก่าที่สะสมตั้งแต่อดีตมากกว่า 200,000 ตัน ซึ่งปัญหาขยะสะสมในปริมาณที่สูงนี้ส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพที่สวยงามและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ที่สำคัญคือ

1. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดทางธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล เช่น โครงการเพาะพันธุ์ปะการังน้ำตื้นและสัตว์น้ำทาทะเล เป็นต้น

2. ด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจากสถิติของการท่องเที่ยวหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินการเข้ามาท่องเที่ยวและเยี่ยมชมในพื้นที่ชายฝั่งและทะเลของภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน เฉลี่ยสูงถึง 200,000-300,000 คนต่อปี

3. ด้านกำลังพลและครอบครัวของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน จำนวน 1,984 ครัวเรือน ประชากรรวม 2,000 คน ถ้าการจัดการขยะที่ไม่เหมาะสมย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย

นโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของค่ายกรมหลวงชุมพร

ค่ายกรมหลวงชุมพรมีนโยบายการจัดการขยะ โดยได้รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการลด การคัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย สำหรับกำลังพล ครอบครัว และหน่วยงานราชการของค่ายกรมหลวงชุมพร เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการลด การคัดแยก และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ในระดับครัวเรือนและ ชุมชน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด คัดแยกและนำกลับมาใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยเพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมาเป็นวัตถุดิบใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของค่ายกรมหลวงชุมพร คือ เพื่อแก้ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของค่ายกรมหลวงชุมพรตามหลักวิชาการที่ถูกต้องอย่างบูรณาการและยั่งยืน ผลลัพธ์ที่ต้องการคือ ขยะเป็นศูนย์ (Zero waste) โดยที่ไม่ต้องฝังกลบหรือเผาอีกต่อไป และเพื่อให้ค่ายกรมหลวงชุมพร เป็นหน่วยงานต้นแบบในการแก้ปัญหาขยะอย่างยั่งยืน ให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ในกองทัพเรือ และขยายผลไปสู่หน่วยงานอื่น ๆ ของภาครัฐในพื้นที่โดยมีกิจการบริการเก็บกำจัดขยะเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การคัดแยกมูลฝอยเพื่อให้ขายได้ในราคาดีการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในระดับครัวเรือนและชุมชน รวมทั้งตัวอย่างกิจกรรมลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ซึ่งครัวเรือนและชุมชนสามารถดำเนินการได้ในท้องถิ่นของตัวเองรวมไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ อันจะส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงในภาพรวมของประเทศ อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด (หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน, 2560 ก)

สรุป เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยค่ายกรมหลวงชุมพรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงมีนโยบายให้ กำลังพล ครอบครัว และหน่วยงานราชการ ภายในค่ายกรมหลวงชุมพร ช่วยกันดูแลความสะอาด คัดแยกขยะ ให้การจัดการขยะเป็นเป็นระเบียบตามนโยบาย เปิดร้านรับซื้อขยะที่

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

สามารถนำกลับมาใช้ใหม่สนับสนุนในการจัดการขยะให้ดียิ่งขึ้น และช่วยลดขยะภายในค่ายกรมหลวงชุมพร ให้สอดคล้องกับกฎหมายการจัดการขยะมูลฝอยของไทยและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพรได้มีกิจการบริการเก็บและกำจัดขยะเป็นกิจการหนึ่งในกิจการสวัสดิการภายในของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินมีหน้าที่ในการบริหารจัดการขยะภายในค่ายกรมหลวงชุมพร เพื่อให้อาคาร สถานที่ราชการ ตลอดจนบ้านพักอาศัยของกำลังพลสะอาดปราศจากขยะและสิ่งปฏิกูล ปัจจุบันมีผู้บังคับการ กรมสนับสนุนเป็นประธานกรรมการ ในการจัดกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิลเคลื่อนที่ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินเนื่องจาก เล็งเห็นปัญหาของปัญหาของขยะมูลฝอยมาโดยตลอด และพยายามรณรงค์สร้างความตระหนักรวมทั้งสร้างวินัยและจิตสำนึกเรื่องการ จัดการขยะมูลฝอย ให้เกิดขึ้นกับกำลังพลและและครอบครัวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะนำกลับมาใช้ประโยชน์ทั้งในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับชุมชน และหน่วยงานราชการ (หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน, 2560 ข)

การจัดกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิลเคลื่อนที่ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อรณรงค์และขยายผลสู่การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกำลังพลและครอบครัวในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน

2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ลดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

3. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของวัสดุเหลือใช้ ซึ่งมีมูลค่าหรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้ตามหลัดการรีไซเคิล

4. เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “ขยะเป็นศูนย์ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ RTMC Zero waste project”

การจัดสรรถังขยะ

ภายในค่ายกรมหลวงชุมพรได้สนับสนุนให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอย จึงมีการจัดเตรียมถังขยะเพื่อขัดแยกขยะมูลฝอย โดยจัดเตรียมถังขยะให้กับประชาชนภายในค่ายตามจุดหลัก ๆ เช่น อาคารบ้านพัก ตลาด ร้านสวัสดิการ หน่วยงาน และสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งมอบหมายให้กรมสนับสนุน กองพลนาวิกโยธิน ในการดูแลรับผิดชอบจัดสรรถังขยะ เพื่อให้การขัดแยกขยะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน, 2560 ข)

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

แนวทางการลดขยะมูลฝอย

การป้องกันและควบคุมการเพิ่งขึ้นของปริมาณขยะที่สำคัญต้องอาศัยขบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน โดยทั้งไปแล้วหน่วยงาน ประชาชน องค์กรและชุมชนสามารถลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นได้ โดยใช้หลักการดังนี้

1. ลดการใช้ (Reduce) ลดการขนขยะเข้าบ้านไม่ว่าจะเป็นถุงพลาสติก ถุงกระดาษ กระดาษห่อของ โฟม หรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

1.1 ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเดิม เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาปรับผ้านุ่ม เครื่องสำอาง ถ่านชนิดชาร์จได้

1.2 พยายามหลีกเลี่ยงการใช้โฟมและพลาสติกซึ่งกำจัดยากโดยใช้ถุงผ้า หรือตะกร้าในการจับจ่ายซื้อของ ใช้ปิ่นโตใส่อาหาร

2. ใช้ซ้ำ (Reuse)

2.1 นำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เช่นถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อนก็ให้เก็บไว้ใช้ใส่สิ่งของอีกครั้งหนึ่ง หรือใช้เป็นถุงใส่ขยะในบ้าน

2.2 นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น การนำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ นำขวดพลาสติกมาดัดแปลงเป็นที่ใส่แจกัน การนำเศษผ้ามาทำเปลนอน เป็นต้น

2.3 ใช้กระดาษทั้งสองหน้า

3. การรีไซเคิล (Recycle) เป็นการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม มาแปรรูปเป็นกรรมวิธีต่าง ๆ นอกจากจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย และเป็นการลดการใช้พลังงาน มลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเราสามารถทำได้

3.1 คัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/ อโลหะ

3.2 นำไปขาย/ บริจาค/ นำเข้าธนาคารขยะ/ กิจกรรมขยะแลกไข่

(หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน, 2560 ข)

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สำหรับขยะที่สามารถนำมาแปรรูปใช้ใหม่ได้หรือขยะรีไซเคิล มีวิธีการคัดแยกเพื่อให้ขายได้ราคาดี ดังนี้

ตารางที่ 1 การคัดแยกเพื่อขายขยะให้แก่ศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิล (หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน, 2560 ข)

ประเภท	ชนิดที่ขายได้	วิธีเก็บ	ราคา/ กิโลกรัม
กระดาษ	- หนังสือพิมพ์ - กระดาษสมุด - กระดาษกล่อง - กระดาษขาว ดำ	คัดแยกเป็นประเภทและมัดให้เรียบร้อย	- กระดาษขาว ดำ 6 บาท - กล่องกระดาษ 3บาท - กระดาษหนังสือพิมพ์ 3 บาท - เศษกระดาษ 2 บาท
พลาสติก	- ขวดน้ำดื่มชนิดใส - ขวดน้ำพลาสติก	ถอดฝาขวดริน/เทของเหลวที่บรรจุภายในออก ทำความสะอาดหลังจากนั้นทำให้แบน	- พลาสติกขวดน้ำใส 8 บาท - พลาสติกขวดน้ำขุ่น 15 บาท - เศษพลาสติกรวม 16 บาท
แก้ว	ขวดหรือภาชนะแก้วสำหรับบรรจุอาหารเครื่องดื่มทุกชนิด ทั้งที่มีสีใส เขียวและน้ำตาล	ถอดฝาริน/ เทของเหลวที่บรรจุภายในออกทำความสะอาดและเก็บรวบรวม	- เศษแก้วข้าว 1 บาท - ขวดน้ำปลา 1.5 บาท - ขวดและกล่องเบียร์ 8 บาท
โลหะ/ อโลหะ	- เศษเหล็กทุกชนิด - กระป๋องบรรจุที่ไม่เป็นสนิม - เครื่องดื่มที่เป็นอลูมิเนียม	ริน/ เทของเหลวที่บรรจุภายในออกทำความสะอาดจากนั้นทำให้แบน กรณีเศษทองแดงให้มัดรวมกัน	- กระป๋องอลูมิเนียม 25 บาท - เศษเหล็กหนา 7 บาท - เศษเหล็กบาง 5 บาท

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิล เริ่มดำเนินการตั้งแต่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 เป็นต้นมาเปิดรับซื้อขยะ รีไซเคิลในวัน เวลาราชการ วันจันทร์-วันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 17.00-16.00 น.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัยยา จันทร์จารุ (2557) การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภท และอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ลักษณะที่อยู่อาศัย รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การได้รับข้อมูลข่าวสารแหล่งข้อมูลข่าวสาร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ โดยใช้ข้อมูลแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One way ANOVA ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ โดยภาพรวม มีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุดคือ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย รองลงมาคือด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ และด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยในการการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนเลือกขยะเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก ในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนท่านให้ความร่วมมือกับเทศบาลเป็นอย่างดีในการช่วยลดขยะ และในด้านการคัดแยก ขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการทิ้งขยะเปียก จะต้องมีถังขยะรองรับเสมอ ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า อาชีพ ลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ส่วนอายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครอบครัวต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัวและการได้รับข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ชยกร สุวรรณจรัส (2558) การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์ประการแรกเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ประการที่สองเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน โดยสถิติที่ใช้ สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษา พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่าด้านการนำมาใช้ใหม่ พบว่าประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ประชนให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 และผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยประชาชนที่มีระดับการศึกษา รายได้ในครัวเรือนต่อเดือน สถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัญชริการ์ สารขัติ (2559) การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีและเปรียบเทียบพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนต่อเดือน ขนาดของครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และผลกระทบเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวมรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้วิธี LSD ในการทดสอบรายคู่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาป่ามีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และผลกระทบในการคัดแยกขยะระดับปานกลางและมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ตามหลักการ 5R โดยรวมมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลดการใช้วัสดุที่ก่อให้เกิดมลพิษ/ ทำลายยาก (Reject) อยู่ในเกณฑ์ดีมากที่สุด รองลงมาคือด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) ด้านการนำมาแก้ไข /ซ่อมแซม (Repair) ส่วนด้านที่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างไม่ดีมีสองด้านคือ ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย (Reduce)และด้านการแปรสภาพและ

26094915 67 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ผลเปรียบเทียบพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า อายุ อาชีพ รายได้ของครัวเรือนต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในส่วนของผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือน พบว่าเพศ ระดับการศึกษา ขนาดของครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และผลกระทบในการคัดแยกขยะต่างกัน มีพฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

กิตติ วิชาวงศ์ (2554) การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทราและเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ประชาชนเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษ หรือหนังสือพิมพ์เก็บไว้ขาย หรือนำกลับมาใช้ได้อีก ในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ และในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรม มีการคัดแยกขยะแต่ละประเภท และมีการนำส่วนที่ขายได้ไปจำหน่ายที่ร้ายของเก่า ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน และความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนและการรับรู้ข่าวสารที่ต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ณัฏฐ์วัฒน์ นิมิตรมงคล (2559) การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือประชากรในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน คือ ทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิจัย

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้ซ้ำอยู่ในเกณฑ์ดี รองลงมาคือ ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์ดี ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ารายได้ต่อเดือนในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2549) ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้ เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVAผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุดคือ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ รองลงมาคือด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยและด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยตามลำดับ สำหรับผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน รายได้ครอบครัวต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

วิภาเพ็ญ เจียสกุล (2556) ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานครและเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพฤติกรรมกรจัดการขยะโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA พบว่าประชาชนในครัวเรือนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่พึงประสงค์ร้อยละ 44.0 โดยมีการทิ้งขยะแบบแยกประเภทเป็นขยะเปียกและขยะแห้งร้อยละ 39.5 และมีการแยกประเภทกระดาษออกจากขยะมูลฝอยอื่นเพื่อจำหน่ายและนำกลับมา

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ใช้อีก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูง มีรายได้สูง มีที่อยู่อาศัยแบบบ้านเดี่ยว มีอาชีพรับราชการ มีการรับรู้สถานการณ์ ปัญหาขยะมูลฝอยระดับมาก จะมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า มีรายต่ำกว่า มีที่อยู่อาศัยแบบอื่น มีอาชีพอื่น และมีการรับรู้สถานการณ์ขยะมูลฝอยน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ในขณะที่ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันเมื่อแยกพิจารณาเฉพาะพฤติกรรมการทิ้งขยะพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีพฤติกรรมการทิ้งขยะดีกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอย่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีรายได้ ลักษณะที่อยู่อาศัย อาชีพ ความรู้ เกี่ยวกับขยะมูลฝอย และการรับรู้สถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการทิ้งขยะแตกต่างกัน

กัญญานัฐ กระทง (2553) ศึกษาความเห็นและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน โดยใช้ เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA พบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนโดยภาพรวมมีการจัดการอยู่ในระดับมากที่สุดโดยด้านที่มีการจัดการมากที่สุด คือการคัดแยกขยะมูลฝอยและการกำจัด รองลงมาคือ การนำกลับมาใช้ใหม่ และน้อยที่สุดคือ การลดการเกิดขยะมูลฝอย สำหรับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน พบว่าโดยภาพรวมมีการจัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีการจัดการมากที่สุด คือการลดการเกิดขยะมูลฝอย รองลงมาคือ การคัดแยกขยะมูลฝอยและการกำจัด และน้อยที่สุดคือ การนำกลับมาใช้ใหม่ และจากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านเพศเท่านั้นที่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ส่วนปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน อย่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิรัช โพธิ์ทอง (2551) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายกและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของ

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ประชาชน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 ครัวเรือน โดยใช้ เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยเป็นอย่างดีมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยภายในบ้าน โดยการทิ้งขยะแห้งและขยะผสมในจุดรับขยะและมีการจัดการขยะมูลฝอยทุกวัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยทั่วไปโดยการแยกไว้เพื่อเตรียมจำหน่าย รองลงมาคือการจัดการกลบและฝังมีบางส่วนที่ทิ้งข้างบ้าน สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอันตรายโดยการทิ้งลงถังโดยมิได้ห่อหุ้มรองลงมาแยกขยะอันตรายทิ้งในถุงพลาสติกก่อนทิ้งลงจุดรับขยะมูลฝอย บางส่วนมีพฤติกรรมโดยการฝังดินและบางส่วนมีพฤติกรรมโดยการทิ้งไว้ที่ว่างใกล้บ้าน

สมหญิง นุชปาน (2553) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนและเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ One-way ANOVA และ Scheff'e test ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ในครัวเรือนต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05โดยพบว่า กลุ่มมีที่มีรายได้ในครัวเรือนต่อเดือน ระหว่าง 20,001-30,000 บาท เหมาะสมกว่ากลุ่มที่มีรายได้ในครัวเรือนต่อเดือนต่ำกว่า 20,001 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเหมาะสมกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 3 ปี ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สารภี สุกใส (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 ครัวเรือนโดยใช้ เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอเหนือ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ และด้านการคัดแยกขยะ ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการลดการเกิดขยะมูลฝอยส่งเสริมให้ใช้ ตะกร้าและถุงผ้าไปตลาด ส่งเสริมการคัดแยกประเภทมูลฝอยจากต้นทาง คือ ระดับครัวเรือน มีการรณรงค์ให้ประชาชนกำจัดขยะประเภทต่าง ๆ รณรงค์ให้มีการนำขยะมูลฝอยมาใช้ใหม่โดยการทำเป็นตัวอย่างและให้คำปรึกษา แต่ยังมีบางส่วนทีมีพฤติกรรมในการบริโภคที่ไม่เหมาะสม คือยังใช้ถุงพลาสติก จึงก่อให้เกิดมูลฝอยในปริมาณมาก ทั้งนี้ผู้นำชุมชนมีความเห็นว่า ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยมีความรุนแรงอยู่ในขั้นวิกฤติ สาเหตุมากจากการขาดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยขาดวัสดุอุปกรณ์ ภาชนะรองรับ การเก็บรวบรวมยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่เนื่องจากบุคลากรและยานพาหนะในการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอยมีไม่เพียงพอประชาชนมีพฤติกรรมการกำจัดขยะไม่ถูกวิธี และประชาชนยังไม่ตระหนักถึงโทษที่เกิดขึ้นแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ 42 องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอเหนือ คือ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่บริการพร้อมทั้งจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการกำจัดขยะให้เพียงพอและเหมาะสม และควรมีการจัดประชุม/ สัมมนาหรือศึกษาดูงานจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จเพื่อใช้เป็นแบบอย่างปรับประยุกต์ให้เกิดความเหมาะสมแก่ชุมชนเกี่ยวกับเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชน

ปัจจัยส่วนบุคคล	เพศ	อายุ	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ระดับการศึกษา	รายได้	อาชีพ
นัยนา จันทร์จารุ (2557)	X	X	X	X	X	/
ชยกร สุวรรณจรัส (2558)	/	/	/	X	X	/
กัญชริการ์สารขัติ (2559)	X	/	/	X	/	/
กิตติ วิชาวงศ์ (2554)	/	/	NA	/	/	/
ณัฏฐ์วัฒน์นิมิตมงคล (2559)	/	/	X	/	X	/
ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2549)	/	/	/	NA	/	NA
วิภาเพ็ญ เจียสกุล (2556)	NA	NA	NA	/	/	/
กัญญานัฐ กระทง (2553)	X	/	/	/	/	/
วิรัช โพธิ์ทอง (2551)	NA	NA	NA	NA	NA	X
สมหญิง นุชปาน (2553)	NA	NA	X	NA	/	NA
สารภี สุกใส (2554)	NA	NA	NA	NA	NA	X

หมายเหตุ: / = มีผล, มีความเกี่ยวข้อง, มีความสัมพันธ์

X = ไม่มีผล, ไม่มีความเกี่ยวข้อง, ไม่มีความสัมพันธ์

NA = ไม่ได้ศึกษา

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

บทที่ 3
วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีและเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครัวเรือนที่อาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีจำนวน 1,984 ครัวเรือนโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

N = ขนาดของประชาการ

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อกำหนดความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 (e = 0.05) พบว่าจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้คือ

$$n = \frac{1,984}{1 + 1,984\,(0.05)^2}$$

$$= 332.88$$

ผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีของยามาเน่ผลลัพธ์จากการคำนวณเท่ากับจำนวน 332 ครัวเรือนผู้ทำการวิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างมา 340 ครัวเรือนจากนั้นจึงนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของประชากร (Proportion to size) ดังแสดงในตารางจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามสถานภาพอาคารอยู่อาศัยของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพร

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทที่พักอาศัย

อาคารอยู่อาศัยของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพร	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร	383	66
บ้านพักนายทหารชั้นประทวน	1,238	212
อาคารพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรโสด	160	27
อาคารนายทหารชั้นประทวน	203	35
รวม	**1,984**	**340**

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ ถูกกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น บ้านพักและอาคารพัก จำนวน 692 หลัง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างที่ทุกหน่วยของประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน โดยจะใช้การจับฉลาก ซึ่งเป็นการจับฉลากแบบไม่แทนที่ เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างตามสัดส่วน

ผู้วิจัยได้เก็บกลุ่มตัวอย่างจาก 332 คน เป็น 340 คน จากจำนวนประชากร 1,980 คน และคำนวณกลุ่มตัวอย่างแต่ที่พักอาศัยในหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพรได้ดังนี้

1. บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร $= \frac{340 \times 384}{1,984} = 65.80 = 66$

2. บ้านพักนายทหารชั้นประทวน $= \frac{340 \times 1,238}{1,984} = 212.15 = 212$

3. อาคารพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรโสด $= \frac{340 \times 160}{1,984} = 27.41 = 27$

4. อาคารนายทหารชั้นประทวน $= \frac{340 \times 203}{1,984} = 34.78 = 35$

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
26094915 67

ตัวแปรที่ศึกษา (Variables)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานะ
4. รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน
5. ระดับการศึกษา
6. สถานภาพอาคารอยู่อาศัย
7. ระยะเวลาที่อาศัย
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วย

1. การลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง
2. การนำกลับมาใช้ซ้ำ
3. การนำกลับมาใช้ใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้จากเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed form structured questionnaire) ให้เลือกตอบ (Check-list)ให้เลือกตอบคำตอบเดียว

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานะ รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน ระดับการศึกษา สถานภาพอาคารอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัย และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เป็นข้อคำถามแบบ ปลายปิด รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 19 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบ ปลายปิด ได้แก่ ด้านการลด

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง จำนวน 6 ข้อด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำจำนวน 7 ข้อ และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่จำนวน 6 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมดังต่อไปนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง ให้คะแนน 1

ปฏิบัติบางครั้ง ให้คะแนน 2

ไม่เคยปฏิบัติเลย ให้คะแนน 3

ไม่มีขยะประเภทนี้ ให้คะแนน 4 (กำหนดค่า Missing ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรม)

คุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (Content validity) ได้รับการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบว่าแต่ละคำถามตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปหาความเที่ยง

นำโครงร่างการวิจัยและแบบสอบถามให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พิจารณา คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบรับรองจริยธรรมการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา ตามเอกสารเลขที่ 45-2561 รับรองเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยทำแบบสอบถามได้ปรับแก้แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายมหาเจษฎาราชเจ้า จังหวัดชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือได้ค่า Cronbach's alpha เท่ากับ 0.87

เมื่อได้ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือแล้ว นำเครื่องมือชุดจริงไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองเพื่อแนะนำตัวและขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ประสานงานและยื่นหนังสือรับรองเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวมรวมข้อมูลกับหน่วยที่ดูแลบ้านพักข้าราชการในค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

3. แจกแบบสอบถามที่แนบเอกสารหนังสือแนะนำตัว และขออนุญาตเก็บข้อมูล ให้แก่ครัวเรือนที่จับฉลากได้ มีจำนวนทั้งหมด 340 ครัวเรือน และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์

4. หากครั้งเรือนใดปฏิเสธการให้ข้อมูล จะจับฉลากใหม่จนครบตามจำนวนที่กำหนด

5. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความสบบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. ภายหลังการเก็บรวบร่วมข้อมูล ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้น 340 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งสามารถจำแนกตามสถานที่อาศัย ได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่เก็บได้

อาคารอยู่อาศัยของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน พื้นที่ค่ายกรมหลวงชุมพร	กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริง (ครัวเรือน)	ร้อยละตัวอย่างที่เก็บได้
บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร	66	66	100.00
บ้านพักนายทหารชั้นประทวน	212	216	102.00
อาคารพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรโสด	27	27	100.00
อาคารนายทหารชั้นประทวน	35	31	89.00
รวม	**340**	**340**	**100.00**

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการสรุปคำตอบจากแบบสอบถาม มีขั้นตอน คือ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วน ความถูกต้องของข้อมูลจากแบบสอบถาม จากนั้นทำการสรุป เรียบเรียงข้อมูลคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม มีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. อธิบายระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) คือ Independent t-test One-way ANOVA เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé และ Welch and brown-forsythe ทดสอบรายคู่ด้วยสถิติของ Dunnett C

เกณฑ์การแปลความหมายพฤติกรรมการจัดการขยะ

$$\text{ช่องกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{3 - 1}{3}$$

$$= 0.66$$

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.32 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการขยะ อยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.33-3.00 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการขยะ อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร และเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน ระดับการศึกษา สถานภาพอาคารอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่พักของค่ายกรมหลวงชุมพร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่พักในบ้านพักข้าราชการในแต่ละหลังคาเรือน ได้กลุ่มตัวอย่าง 340 ครัวเรือน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n=340)		
ชาย	247	72.65
หญิง	93	27.35

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สถานะ (n = 340)		
ข้าราชการทหาร	247	72.65
นายทหารชั้นประทวน	162	65.59
นายทหารชั้นสัญบัตร	85	34.41
ผู้อาศัย	93	27.35
คู่สมรส	66	70.97
บุตร	16	17.20
ญาติ	11	11.83
รายได้ (n = 326)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	0.31
10,001-20,000 บาท	80	24.54
20,001-30,000 บาท	176	53.99
30,000 บาท ขึ้นไป	69	21.16
ระดับการศึกษา (n = 340)		
มัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า	87	25.59
อนุปริญญา	122	35.88
ปริญญาตรี	131	38.53
สถานภาพอาคารอยู่อาศัย (n = 340)		
บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร	66	19.41
บ้านพักนายทหารชั้นประทวน	216	63.53
บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรโสด	27	7.94
อาคารนายทหารชั้นประทวนโสด	31	9.12
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่พัก (n = 340)		
น้อยกว่า 3 ปี	46	13.53
3-5 ปี	167	49.12
6-10 ปี	102	30.00
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	25	7.35

26094915 67 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (n = 340)		
1 คน	93	27.35
2-5 คน	235	69.12
มากกว่า 5 คน	12	3.53

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

จากตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.65 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 27.35 มีอายุไม่เกิน 25 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.06 รองลงมาคือ อายุมากกว่า 40 ปี อายุ 26-30 ปี และ 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.82, 22.35 และ 14.71 ตามลำดับ ประชาชนที่อาศัยอยู่บ้านพักข้าราชการ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของบ้านพักมีสถานะเป็นข้าราชการทหาร ร้อยละ 72.65 รองลงมาคือมีสถานะเป็นผู้อาศัย ร้อยละ 27.35 โดยข้าราชการส่วนใหญ่เป็นนายทหารชั้นประทวน พักอาศัยอยู่มากที่สุด ร้อยละ 65.59 รองลงมาคือนายทหารชั้นสัญญาบัตร ร้อยละ 34.41 และมีผู้อาศัยอยู่ด้วยส่วนมากเป็นคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 70.97 รองลงมาคือ บุตร และญาติ คิดเป็นร้อยละ 17.20 และ 11.83 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 51.76 รองลงมามีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท 30,000 บาทขึ้นไป และต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.53 , 20.29 และ 0.29 ตามลำดับ ส่วนมากมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 38.53 รองลงมาคือระดับอนุปริญญา และมัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 35.88 และ 25.59 ตามลำดับ สถานภาพอาคารอยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านพักนายทหารชั้นประทวน ร้อยละ 63.53 รองลงมาคือบ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร อาคารทหารชั้นประทวนโสด และบ้านพักนายทหารชั้นสัญบัตรโสด คิดเป็นร้อยละ 19.41, 9.12 และ 7.94 ตามลำดับ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในบ้านพักนานที่สุด 3-5 ปี ร้อยละ 49.12 รองลงมาคือ ระยะเวลา 6-10 ปี น้อยกว่า 3 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.00, 13.53 และ 7.35 ตามลำดับ และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 2-5 คน ร้อยละ 69.12 รองลงมามีสมาชิกในครัวเรือน 1 คน และมากกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 27.35 และ 3.53 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

1. ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง

(n = 340)

การลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			$\overline{X}$	SD	แปลความ
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ			
1. ครัวเรือนเลือกใช้ ถุงผ้าหรือตะกร้าในการไปจ่ายตลาดเพื่อซื้ออาหารหรือสินค้าอื่น ๆ	146 (42.94)	175 (51.47)	19 (5.59)	1.63	0.59	ดีมาก
2. ครัวเรือนเลือกใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก	133 (39.12)	190 (55.88)	17 (5.00)	1.66	0.57	ดีมาก
3. ครัวเรือนเลือกซื้อสินค้าชนิดเติม เช่น ครีมอาบน้ำ น้ำยาปรับผ้านุ่ม	142 (41.76)	187 (55.00)	11 (3.24)	1.61	0.54	ดีมาก
4. ครัวเรือนเลือกใช้ถุงพลาสติกใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ	168 (49.41)	153 (45.00)	19 (5.59)	1.56	0.60	ดีมาก
5. ครัวเรือนเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีความทนทาน มีอายุการใช้งานยาวนาน	174 (51.18)	151 (44.41)	15 (4.41)	1.53	0.58	ดีมาก
6. สมาชิกในครัวเรือนให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านให้ช่วยกันลดขยะ	160 (47.06)	138 (40.59)	42 (12.35)	1.65	0.69	ดีมาก
รวม				**1.61**	**0.29**	**ดีมาก**

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

จากตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ในด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง ทั้งในภาพรวมและรายข้อมูลอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 1.61, SD = 0.29)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ กรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทางดีที่สุด ในข้อครัวเรือนเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีความทนทาน มีอายุการใช้งานยาวนาน ($\overline{X}$ = 1.53, SD = 0.58) รองลงมาคือ ครัวเรือนเลือกใช้ถุงพลาสติกใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ ($\overline{X}$ = 1.56, SD = 0.60) และมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทางแย่ที่สุด ในข้อครัวเรือนเลือกใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก ($\overline{X}$ = 1.66, SD = 0.57)

2. ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ

ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			$\overline{X}$	SD	แปลความ
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ			
7. ครัวเรือนนำถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อน ยังใช้งานได้ เก็บมาใส่ของอีกครั้ง (n = 340)	161 (47.35)	167 (49.12)	12 (3.53)	1.56	0.56	ดีมาก
8. ครัวเรือนนำขวดแก้วที่ใช้แล้ว เช่น ขวดโหล ขวดกาแฟนำมาใส่อาหารแห้งหรือนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ (n = 340)	171 (50.30)	156 (45.88)	13 (3.82)	1.54	0.57	ดีมาก

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			$\bar{X}$	SD	แปลความ
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ			
9. ครัวเรือนนำกระดาษที่ใช้แล้วหนึ่งด้าน นำกลับมาใช้อีกด้านหลัง เช่นนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต (n = 339)	158 (46.61)	172 (50.74)	9 (2.65)	1.56	0.55	ดีมาก
10. ครัวเรือนนำเสื้อผ้าเก่าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งาน มาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว (n = 339)	158 (46.61)	160 (47.20)	21 (6.19)	1.60	0.60	ดีมาก
11. ครัวเรือนนำวัสดุประเภทเศษเหล็กเหลือใช้ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (n = 340)	129 (37.94)	179 (52.65)	32 (9.41)	1.71	0.63	ดี
12. ครัวเรือนนำวัสดุประเภทไม้ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ซ่อมแซม หรือทำเครื่องประดับภายในบ้าน (n = 340)	142 (41.76)	169 (49.71)	29 (8.53)	1.67	0.63	ดี
13. ครัวเรือนนำขยะประเภทขวดพลาสติกมาดัดแปลงทำเป็นเครื่องประดับในบ้าน เช่นแจกันดอกไม้ หรือที่ใส่เครื่องเขียน เป็นต้น (n = 340)	148 (43.53)	153 (45.00)	39 (11.47)	1.68	0.67	ดี
รวม (n = 338)				**1.62**	**0.26**	**ดีมาก**

จากตารางที่ 7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ในด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 1.62, SD = 0.26)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ กรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำดีที่สุด ในข้อ ครัวเรือนนำ

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ขวดแก้วที่ใช้แล้ว เช่นขวดโหล ขวดกาแฟนำมาใส่อาหารแห้งหรือนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ ($\bar{X}$ = 1.54, SD = 0.57) รองลงมาคือ ครัวเรือนนำถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อน ยังใช้งานได้ เก็บมาใส่ของอีกครั้ง ($\bar{X}$ = 1.56, SD = 0.56) และครัวเรือนนำกระดาษที่ใช้แล้วหนึ่งด้าน นำกลับมาใช้อีกด้านหลัง เช่นนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต ($\bar{X}$ = 1.56, SD = 0.55) และมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำแย่ที่สุดในข้อ ครัวเรือนนำวัสดุประเภทเศษเหล็กเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ($\bar{X}$ = 1.71, SD = 0.63)

3. ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม				$\bar{X}$	SD	แปลความ
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ	ไม่มีขยะประเภทนี้			
14. ครัวเรือนนำวัสดุประเภทอลูมิเนียมไปบริจาคเพื่อนำไปทำประโยชน์ เช่นทำขาเทียม (n = 313)	88 (25.89)	185 (54.41)	40 (11.76)	27 (7.94)	1.85	0.62	ดี
15. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทกระดาษ ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น กระดาษลัง กระดาษหนังสือพิมพ์ (n = 338)	125 (36.76)	184 (54.12)	29 (8.53)	2 (0.59)	1.72	0.61	ดี
16. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทพลาสติก ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดน้ำดื่ม (n = 338)	143 (42.05)	157 (46.18)	38 (11.18)	2 (0.59)	1.69	0.66	ดี
17. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทแก้ว ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดแก้วหรือบรรจุภัณฑ์ (n = 336)	138 (40.59)	146 (42.94)	52 (15.29)	4 (1.18)	1.74	0.71	ดี
18. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทโลหะ/ อโลหะ ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น เหล็ก ทองแดง อลูมิเนียม (n = 323)	76 (22.35)	197 (57.94)	50 (14.71)	17 (5.00)	1.92	0.62	ดี

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111
2609491567

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม				$\bar{X}$	SD	แปลความ
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ	ไม่มีขยะประเภทนี้			
19. ครัวเรือนแยกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานไปขาย เช่น พัดลม ทีวี ตู้เย็น เป็นต้น (n = 307)	65 (19.12)	190 (55.88)	52 (15.29)	33 (9.71)	1.96	0.62	ดี
รวม (n = 275)					**1.82**	**0.37**	**ดี**

จากตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 1.82, SD= 0.37)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ กรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ดีที่สุด ในข้อ ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทพลาสติก ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดน้ำดื่ม ($\bar{X}$ = 1.69, SD= 0.66) รองลงมาคือ ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทกระดาษ ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น กระดาษลัง กระดาษหนังสือพิมพ์ ($\bar{X}$ = 1.72, SD= 0.61) และมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่แย่ที่สุดในข้อ ครัวเรือนแยกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานไปขาย เช่น พัดลม ทีวี ตู้เย็น เป็นต้น ($\bar{X}$ = 1.96, SD= 0.62)

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

4. ภาพรวมพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีในภาพรวม

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย		
	$\overline{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง (n = 340)	1.61	0.29	ดีมาก
2. ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ (n = 338)	1.62	0.26	ดีมาก
3. ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ (n = 275)	1.82	0.37	ดี
รวม	**1.68**	**0.92**	**ดี**

จากตารางที่ 9 การแสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 1.68, SD = 0.92)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีที่สุดในด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง ($\overline{X}$ = 1.61, SD = 0.29) รองลงมา คือ ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ ($\overline{X}$ = 1.62, SD = 0.26) และ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ($\overline{X}$ = 1.82, SD = 0.37) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ จำนวน 273 ตัวอย่าง เนื่องจากเครื่องมือการวิจัยในหัวข้อ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการนำกลับมาใหม่ มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีขยะประเภทดังกล่าวในครัวเรือน จึงทำให้ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ในด้านดังกล่าว ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังนี้

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สมมติฐานที่ 1 ผู้พักอาศัยที่มี เพศต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัย ในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ชาย	77	1.70	0.24	1.46	0.15
หญิง	196	1.66	0.19		

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี พบว่าค่า Sig เท่ากับ 0.15 แสดงว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 ผู้พักอาศัยที่มี อายุต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของประชาชน ในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	$\bar{X}$	S D
ไม่เกิน 25 ปี	76	1.70	0.20
26-30 ปี	60	1.66	0.22
31-35 ปี	42	1.67	0.20
36-40 ปี	27	1.69	0.22
มากกว่า 40 ปี	68	1.63	0.17
รวม	**273**		

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

จากตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มอายุ

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.172	4	0.043	1.06	0.38
ภายในกลุ่ม	10.882	268	0.041		
รวม	**11.054**	**272**			

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้พักอาศัยที่มี สถานะต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานะ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ข้าราชการทหาร	198	1.67	0.20	-0.061	0.95
ผู้อาศัย	75	1.67	0.21		

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี พบว่าค่า Sig เท่ากับ .95

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

แสดงว่าประชาชนที่มีสถานะต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 4 ผู้พักอาศัยที่มี รายได้ต่อครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ ต่อครัวเรือน

รายได้	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
ไม่เกิน 20,000 บาท	60	1.65	0.22
20,001-30,000 บาท	140	1.67	0.20
30,000 บาท ขึ้นไป	61	1.68	0.21
รวม	**261**		

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน พบว่าผู้พักอาศัยที่มีรายได้ ไม่เกิน 20,000 บาท มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มรายได้อื่น

ตารางที่ 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.299	3	0.100	2.45	0.064
ภายในกลุ่ม	10.416	257	0.041		
รวม	**10.760**	**260**			

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีรายได้ต่อครัวเรือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ผู้พักอาศัยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ตามระดับการศึกษา	จำนวน	$\overline{X}$	SD
มัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า	76	1.72	0.18
อนุปริญญา	89	1.61	0.17
ปริญญาตรี	108	1.68	0.23
รวม	**273**		

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มระดับการศึกษาอื่น

ตารางที่ 17 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	Statistic	df1	df1	Sig
Welch	7.76	2	175.81	0.001
Brown-Forsythe	6.66	2	265.00	0.002

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ จำแนกตามระดับการศึกษา

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ Dunnett C ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 วิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		มัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
	$\bar{X}$	1.72	1.61	1.68
มัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า	1.72	-	0.11*	0.04
อนุปริญญา	1.61		-	-0.07*
ปริญญาตรี	1.68			-

*p $\leq$ 0.5

จากตารางที่ 18 การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Dunnett C พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญามีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรี โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรี

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สมมติฐานที่ 6 ผู้พักอาศัยที่มี อาคารที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาคารที่อยู่อาศัย

อาคารที่อยู่อาศัย	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
บ้านพักนายทหารชั้นสัญบัตร	53	1.73	0.24
บ้านพักนายทหารชั้นประทวน	180	1.65	0.19
อาคารพักนายทหารชั้นสัญบัตร โสด	21	1.64	0.17
อาคารพักนายทหารชั้นประทวน	19	1.65	0.16
รวม	**273**		

จากตารางที่ 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาคารที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้พักอาศัยที่อาศัยอยู่อาคารพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร โสด มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มอาคารที่อยู่อาศัยอื่น

ตารางที่ 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาคารที่อยู่อาศัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.281	3	0.094	2.34	0.07
ภายในกลุ่ม	10.772	269	0.040		
รวม	**11.054**	**272**			

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาคารที่อยู่อาศัย พบว่าประชาชนที่มีสถานะแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 ผู้พักอาศัยที่มี ระยะเวลาอาศัยในชุมชนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในชุมชน

ระยะเวลาอาศัยในชุมชน	จำนวน	$\overline{X}$	SD
น้อยกว่า 3 ปี	36	1.75	0.22
3-5 ปี	133	1.68	0.20
6-10 ปี	82	1.62	0.18
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	22	1.61	0.18

จากตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในชุมชน พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีระยะเวลาอาศัยในชุมชน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยในชุมชนกลุ่มอื่น

ตารางที่ 22 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในชุมชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.490	3	0.163	4.156	0.007
ภายในกลุ่ม	10.564	269	0.039		
รวม	**11.054**	**272**			

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ จำแนกตามระยะเวลาอาศัย

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ในชุมชน พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีระยะเวลาอาศัยในชุมชนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheff'e (Post hoc) ต่อ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 วิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาอาศัยในชุมชน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 3 ปี	3-5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		1.75	**1.68**	**1.62**	**1.61**
น้อยกว่า 3 ปี	1.75	-	0.07	0.12*	0.14
3-5 ปี	1.68		-	0.06	0.07
6-10 ปี	1.62			-	0.02
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	1.61				-

*$p \leq .05$

จากตารางที่ 23 การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 3 ปี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 6-10 ปี โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 3 ปี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแย่กว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน 6-10 ปี

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

สมมติฐานที่ 8 ผู้พักอาศัยที่มี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	$\overline{X}$	SD
1 คน	67	1.66	0.20
2-5 คน	197	1.68	0.15
มากกว่า 5 คน	9	1.53	0.20
รวม	**273**		

จากตารางที่ 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 5 คน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่ากลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำกว่า

ตารางที่ 25 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.183	2	0.091	2.27	0.106
ภายในกลุ่ม	10.871	270	0.040		
รวม	**11.054**	**272**			

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ตารางที่ 26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. ผู้พักอาศัยที่มี เพศต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน		/
2. ผู้พักอาศัยที่มี อายุต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน		/
3. ผู้พักอาศัยที่มี สถานะต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน		/
4. ผู้พักอาศัยที่มี รายได้ต่อครัวเรือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน		/
5. ผู้พักอาศัยที่มี ระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน	/	
6. ผู้พักอาศัยที่มี อาคารที่อยู่อาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน		/
7. ผู้พักอาศัยที่มี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน	/	
8. ผู้พักอาศัยที่มี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน		/

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 ครัวเรือน ทำการศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561- เดือน เมษายน พ.ศ. 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิดให้เลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือว่าครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผ่านการตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ การเปรียบเทียบประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé และ Welch and Brown-forsythe ทดสอบรายคู่ด้วยสถิติของ Dunnett C โดยผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีสถานะเป็นข้าราชการทหาร ส่วนใหญ่เป็นนายทหารชั้นประทวน มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาทต่อเดือน มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นบ้านพักนายทหารชั้นประทวน มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในบ้านพักข้าราชการส่วนใหญ่ 3-5 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2-5 คน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

2. ข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีที่สุดในด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง รองลงมา คือ ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง พบว่าผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะ ในข้อครัวเรือนเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีความทนทาน มีอายุการใช้งานยาวนานดีเป็นลำดับแรก

2.2 ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ พบว่าผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะในข้อครัวเรือนนำขวดแก้วที่ใช้แล้ว เช่นขวดโหล ขวดกาแฟนำมาใส่อาหารแห้งหรือนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ ดีเป็นลำดับแรก

2.3 ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ พบว่าผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะในข้อครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทพลาสติกที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดน้ำดื่ม ดีเป็นลำดับแรก

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานะ รายได้ต่อครัวเรือน อาคารที่อยู่อาศัย และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี มีประเด็นสำคัญในการอภิปรายดังนี้

1. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร อยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีการรณรงค์เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน และมีนโยบายให้ กำลังพล ครอบครัว และหน่วยงานราชการ ภายในค่ายกรมหลวงชุมพร ช่วยกันดูแลความสะอาด คัดแยกขยะ ให้การจัดการขยะเป็นระเบียบ มีการจัดตั้งกิจการสวัสดิการภายใน บริการเก็บและกำจัดขยะโดยเปิดร้านรับซื้อขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งผลการศึกษามีลักษณะใกล้เคียงกับผลวิจัย

BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ของ ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2549) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีพฤติกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่ายกรมหลวงชุมพรมีนโยบายการจัดการขยะ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ผลลัพธ์ที่ต้องการคือ ขยะเป็นศูนย์ (Zero waste) ทำให้ครัวเรือนเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีความทนทาน มีอายุการใช้งานยาวนาน ซึ่งผลการศึกษามีลักษณะใกล้เคียงกับผลวิจัยของ ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2549) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก และขัดแย้งกับผลงานวิจัยของกิตติ วิชาวงศ์ (2554) การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ผู้พักอาศัยมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่ายกรมหลวงชุมพร ได้มีการรณรงค์ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ลดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย ทำให้ครัวเรือนนำขวดแก้วที่ใช้แล้ว เช่น ขวดโหล ขวดกาแฟนำมาใส่อาหารแห้งหรือนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งผลการศึกษามีลักษณะใกล้เคียงกับผลวิจัยของ ณัฏฐ์วัฒน์ นิมิตรมงคล (2559) การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวงจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้ซ้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

1.3 ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร อยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีผู้บังคับการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ค่ายกรมหลวงชุมพร กรมสนับสนุน เป็นประธานกรรมการ ในการจัดกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิลเคลื่อนที่ของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินเนื่องจาก เล็งเห็นปัญหาของ ปัญหาของขยะมูลฝอยมาโดยตลอด และพยายามรณรงค์สร้างความตระหนักรวมทั้งสร้างวินัยเรื่องการ จัดการขยะมูลฝอย ให้เกิดขึ้นกับกำลังพลและครอบครัวและสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัสดุเหลือใช้มี โดยจัดตั้งศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิลที่ให้ราคาดี ทำให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทพลาสติกที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดน้ำดื่ม ซึ่งผลการศึกษามีลักษณะใกล้เคียงกับผลวิจัยของ กิตติ วิชาวงศ์ (2554) การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน ระดับการศึกษา สถานภาพอาคารอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่พักของค่ายกรมหลวงชุมพร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย รับราชการทหาร ถูกฝึกระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ทำให้ตระหนักในการจัดการปัญหาขยะในครัวเรือน และชักจูงให้ผู้อาศัยที่เป็นเพศหญิงซึ่งมีหน้าที่ดูแลความสะอาดภายในที่พักอาศัย มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของนัยยา จันทร์จารุ (2557) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่าเพศต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของกิตติ วิชาวงศ์ (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าเพศต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน ทำให้ประชาชนทุกวัยมีการรับรู้ข้อมูลแบบเดียวกันและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของนัยยา จันทร์จารุ (2557) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยพบว่าอายุต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีแตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2549) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่าอายุต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

2.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานะ พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีสถานะต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทุกบ้านพักต้องการให้เกิดความเป็นระเบียบในที่พักอาศัย เพื่อให้บ้านพักน่าอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของชยกร สุวรรณจรัส (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า สถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครัวเรือน พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีรายได้ต่อเดือนของครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ผู้มีรายได้มาก ต้องลดจำนวนสินค้าอุปโภค บริโภค ทำให้ลดปริมาณขยะและมีคัดแยกขยะเพื่อนำไปขายมากขึ้นตามนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของนัยยา จันทร์จารุ (2557) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย พบว่ารายได้ต่อครัวเรือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่มีแตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของกิตติ วิชาวงศ์ (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่ารายได้ต่อครัวเรือนต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกัน

2.5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจในปัญหาของการจัดการขยะ มากกว่าคนที่มีระดับการศึกษาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกิตติ วิชาวงศ์ (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ขัดแย้งกับงานวิจัยของชยกร สุวรรณจรัส (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พบว่าระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

2.6 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพอาคารอยู่อาศัย พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพอาคารอยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภายในค่ายกรมหลวงชุมพรได้สนับสนุนให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอย จึงมีการจัดเตรียมถังขยะเพื่อขัดแยกขยะมูลฝอย โดยจัดเตรียมถังขยะให้กับผู้พักอาศัยภายในค่ายตามจุดหลัก ๆ ซึ่งขัดแย้งกับผลวิจัยของวิภาเพ็ญ เจียสกุล (2556) ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร พบว่าลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการทิ้งขยะแตกต่างกัน

2.7 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ พบว่า ผู้พักอาศัยที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในบ้านพักต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้พักอาศัยที่อาศัยอยู่ในชุมชนนานกว่า จะมีความรักและผูกพันต่อสถานที่ที่ตอนอยู่มากกว่าย่อมมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกิตติ วิชาวงศ์ (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ขัดแย้งกับงานวิจัยของสมหญิง นุชปาน (2553) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

2.8 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ประชาชนที่มีจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกคนที่อาศัยอยู่ในบ้านพักต้องมีความรับผิดชอบและมีวินัยในการจัดการขยะทั้งในครัวเรือนและที่สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของนัยยา จันทร์จารุ (2557) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความแตกต่างกัน ขัดแย้งกับงานวิจัยของชยกร สุวรรณจรัส (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร อยู่ในระดับดี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง จากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครัวเรือนเลือกใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก ดังนั้น จึงขอเสนอให้ค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินที่ดูแลเกี่ยวกับโครงการบริการเก็บและกำจัดขยะ จัดกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้ผู้พักอาศัยร่วมมือในด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง โดยเลือกใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก หรือกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริม ลดและหลีกเลี่ยงการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำลายยากและก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก และแนะนำให้ผู้พักอาศัยเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกมากเกินความจำเป็น

2. ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ จากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครัวเรือนนำวัสดุประเภทเศษเหล็กเหลือใช้ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จึงขอเสนอให้ค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและให้ความรู้การนำขยะที่เป็นวัสดุ ประเภทโลหะ นำกลับมาใช้เป็นของตกแต่งหรือของใช้ในบ้าน

3. ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ จากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครัวเรือนแยกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานไปขาย เช่น พัดลม ทีวี ตู้เย็น เป็นต้น ดังนั้น จึงขอเสนอให้ค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เพิ่มการประชาสัมพันธ์การรับซื้อขยะรีไซเคิลและมีป้ายแสดงราคาที่รับซื้อ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งาน และส่งเสริมให้นำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมใหม่ จัดโครงการหรือ กิจกรรมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการซ่อมแซม วัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาใช้ใหม่แทนการซื้อใหม่

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผลการศึกษาพบว่า ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง ครัวเรือนเลือกใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติกน้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานบริการเก็บและ

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

กำจัดขยะ ค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน จัดเวทีประชาคมเพื่อให้ ผู้พักอาศัยได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและปัญหาที่พบในพื้นที่ของตนเอง

2. ผลการศึกษาพบว่า ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ ครัวเรือนนำวัสดุประเภทเศษเหล็กเหลือใช้ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่น้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานบริการเก็บและกำจัดขยะค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ควรจัดหาถังขยะสำหรับใส่ขยะประเภทโลหะอโลหะ เพื่อให้ผู้พักอาศัยได้ทิ้งขยะประเภทโลหะ อโลหะ แยกเป็นสัดส่วนไว้โดยเฉพาะ

3. ผลการศึกษาพบว่า ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ครัวเรือนแยกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานไปขาย เช่น พัดลม ทีวี ตู้เย็น น้อยที่สุด ดังนั้น ศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิลค่ายกรมหลวงชุมพร หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ควรรณรงค์ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมจูงใจให้ประชาชนเกิดความร่วมมือในการคัดแยกขยะประเภท เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานไปขายเพื่อลดปริมาณขยะในครัวเรือน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร หรือความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

บรรณานุกรม

กรมกำลังพลทหารเรือ. (2559). *ข้อมูลกำลังพลหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน*. เข้าถึงได้จาก http://www.person.navy.mi.th/personal/index1.php

กรมควบคุมมลพิษ. (2541). *รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. 2540*. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ.

กรมควบคุมมลพิษ. (2547). *พระราชบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษ*. เข้าถึงได้จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/reg_relatedlaw.html

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). *มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. (2546). *รายงานประจำปี 2546*. กรุงเทพฯ: กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2551). *คู่มือประชาชนเพื่อลด คัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยชุมชน*. กรุงเทพฯ: ฮีซ่.

กัญชริการ์ สารขัติ. (2559). *พฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กัญญานัฐ กระทง. (2553). *ความคิดเห็นและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

กิตติ วิชาวงศ์. (2554). *พฤติกรรมการจำกัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทุ่งสะเดา ตำบลวังเย็นอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จีรศักดิ์ เจริญพันธ์. (2549). *จิตวิทยาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2543). *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารศูนย์สื่อการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ชยกร สุวรรณจรัส. (2558). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัฏฐ์วัฒน์ นิมิตรมงคล. (2559). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตสวนหลวง จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นัยยา จันทร์จารุ. (2557). *พฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขตอุดมศักดิ์ ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรเมษฐ ห่วงมิตร. (2549). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรีดา แย้มเจริญวงศ์. (2532). *การจัดการขยะมูลฝอย*. ขอนแก่น: ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขาภิบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิชิต สกุลพราหมณ์. (2531). *สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์.

เพ็ญนิดา ไชยสายัณห์. (2555). *การจัดการขยะด้วยวิธี 3R*. เข้าถึงได้จาก http://kcenter.anamai.moph.go.th

ระเบียบ ชาญช่าง. (2541). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในที่สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตการศึกษา 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

รุ่งกิจ บูณร์เจริญ. (2554). *การจัดการขยะฐานศูนย์: กรณีศึกษา โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ลักขณา สริวัฒน์. (2549). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

วิธี แจ่มกระทึก. (2541). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารด่วนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. งานนิพนธ์สังคมศาตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโฒ.

วิภาเพ็ญ เจียสกุล. (2556). *ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิรัช โพธิ์ทอง. (2551). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล อำเภอองค์รักษ์ จังหวัดนครนายก*. รายงานการศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, วิทยาลัยการปกครอง, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมจิตต์ สุพรรณทัสน์. (2542). *พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลง*. นนทบุรี: สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมหญิง นุชปาน. (2553). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สารภี สุกใส. (2554). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำชุมชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส*. รายงานการศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2529). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน. (2560 ก). *การจัดการขยะ*. เข้าถึงได้จาก http://www.marines.navy.mi.th/index.php/site/SearchUniversal?search=การจัดการขยะ

หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน. (2560 ข). *นาวิกนคร 4.0 โมเดล*. ชลบุรี: กิจการบริการและกำจัดขยะ นย.

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

อรุณ รักธรรม. (2540). *การพัฒนาและฝึกอบรม: ศึกษาเชิงพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ:
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

2609491567
BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ภาคผนวก

งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

เรียน ผู้กรอกแบบสอบถาม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ข้อมูลที่ได้รับจากท่าน ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิจัย รัฐประศาสนศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรีจำนวน 19 ข้อ

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกปิดเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบหรือทำให้ท่านเสียหาย แต่อย่างใดการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการกรอกแบบสอบถามจะนำเสนอในภาพรวม ไม่แยกนำเสนอหรือวิเคราะห์เป็นรายบุคคล จึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และครบถ้วน

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

จ่าเอกอนันท์ ทวันเวทย์

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

แบบสอบถามพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ
ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

1. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ 1) หญิง ☐ 2) ชาย
2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม……ปี
3. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม
   3.1 ชั้นยศข้าราชการทหาร ☐ 1) นายทหารชั้นประทวน ☐ 2) นายทหารชั้นสัญบัตร
   3.2 ผู้อาศัย ☐ 1) คู่สมรส ☐ 2) บุตร ☐ 3) ญาติ ☐ 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
4. รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน ☐ 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 2) 10,001-20,000 บาท
   ☐ 3) 20,001-30,000 บาท ☐ 4) 30,000 บาท ขึ้นไป
5. ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม
   ☐ 1) มัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า ☐ 2) อนุปริญญา
   ☐ 3) ปริญญาตรี ☐ 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
6. สถานภาพอาคารอยู่อาศัย
   ☐ 1) บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตร ☐ 2) บ้านพักนายทหารชั้นประทวน
   ☐ 3) บ้านพักนายทหารชั้นสัญญาบัตรโสด ☐ 4) อาคารนายทหารชั้นประทวนโสด
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่พักของค่ายกรมหลวงชุมพร
   ☐ 1) น้อยกว่า 3 ปี ☐ 2) 3-5 ปี ☐ 3) 6-10 ปี ☐ 4) มากกว่า 10 ขึ้นไป
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ☐ 1) 1 คน ☐ 2) 2-5 คน ☐ 3) มากกว่า 5 คน

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ช่อง ☐ ที่กำหนดให้ ที่ตรงกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี ของท่าน มากที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยพิจารณาจากข้อความด้านล่าง ดังนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี	ระดับการปฏิบัติ		
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง
ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง			
1. ครัวเรือนเลือกใช้ ถุงผ้าหรือตะกร้าในการไปจ่ายตลาดเพื่อซื้ออาหารหรือสินค้าอื่น ๆ			
2. ครัวเรือนเลือกใช้ปิ่นโตหรือกล่องสำหรับบรรจุอาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก			
3. ครัวเรือนเลือกซื้อสินค้าชนิดเติม เช่น ครีมอาบน้ำ น้ำยาปรับผ้านุ่ม			
4. ครัวเรือนเลือกใช้ถุงพลาสติกใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ			
5. ครัวเรือนเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีความทนทาน มีอายุการใช้งานยาวนาน			
6. สมาชิกในครัวเรือนให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านให้ช่วยกันลดขยะ			

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี	ระดับการปฏิบัติ		
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง
ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ			
7. ครัวเรือนนำถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อน ยังใช้งานได้ เก็บมาใส่ของอีกครั้ง			
8. ครัวเรือนนำขวดแก้วที่ใช้แล้ว เช่น ขวดโหล ขวดกาแฟ นำมาใส่อาหารแห้งหรือนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ			
9. ครัวเรือนนำกระดาษที่ใช้แล้วหนึ่งด้าน นำกลับมาใช้อีกด้านหลัง เช่นนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต			
10. ครัวเรือนนำเสื้อผ้าเก่าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานมาทำเป็นผ้าขี้ริ้ว			
11. ครัวเรือนนำวัสดุประเภทเศษเหล็ก เหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่			
12. ครัวเรือนนำวัสดุประเภทไม้ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่นซ่อมแซม หรือทำเครื่องประดับภายในบ้าน			
13. ครัวเรือนนำขยะประเภทขวดพลาสติกมาดัดแปลงทำเป็นเครื่องประดับเครื่องใช้ในบ้าน เช่น แจกันดอกไม้ หรือที่ใส่เครื่องเขียน เป็นต้น			

2609491567 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้พักอาศัยในบ้านพักข้าราชการ ค่ายกรมหลวงชุมพร จังหวัดชลบุรี	ระดับการปฏิบัติ			
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง	ไม่มีขยะประเภทนี้
ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่				
14. ครัวเรือนนำวัสดุประเภทเศษอลูมิเนียมไปบริจาคเพื่อนำไปทำประโยชน์ เช่น ทำขาเทียม				
15. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทกระดาษที่สามารถนำไปขายได้ เช่น กระดาษลัง กระดาษหนังสือพิมพ์				
16. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทพลาสติกที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดน้ำดื่ม				
17. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทแก้วที่สามารถนำไปขายได้ เช่น ขวดแก้วหรือบรรจุภัณฑ์				
18. ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะประเภทโลหะ/อโลหะ ที่สามารถนำไปขายได้ เช่น เหล็ก ทองแดง อลูมิเนียม				
19. ครัวเรือนแยกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดหรือไม่ได้ใช้งานไปขาย เช่น พัดลม ทีวี ตู้เย็น เป็นต้น				

26094915 67 BUU iThesis 59930062 independent study / recv: 24072561 12:27:51 / seq: 111